

A genfi vérengzés Világforradalmat készítettek elő a kommunisták

Letartóztatták a két felbujtó képviselőt -- Leir-
hatatlan izgalom a „békevárosban“ -- A tüntetők
véres utja -- A rendőrség ura a helyzetnek

Tizenkettőre emelkedett a halottak száma

Világszerte óriási megdöbbenést keltettek azok az események, amelyekről a fővárosi sajtót is megelőzve, az Aradi Közlöny számolt be elsőnek és amelyek Genf csöndes és diplomatikusan disztingált uccáit véres tüntetések és erőszakos harcok színhelyévé alakosították le. Kétségtelen, hogy Moszkva keze dolgozott itt is meglepetésszerűen s hogy tette minél nagyobb visszhangot keltsen, a titokzatos intézők ezért jelölték ki Európának éppen ezt a csöndes, nemzetközi közéletéről ismert városát. Lehet, hogy a béke elleni manifesztációnak szánták a zavargásokat, amelyeknek tizenkét halálos emberáldozata van eddig, de az is lehet, hogy a Szovjet fennállásának évfordulóját „ünnepezték” meg a szovjetrezsim mentalitására való féktelenkedésekkel és terrorral. Akárhogyan is történt, a kulturnemzetek közvéleménye az egész világon mélyeséges megdöbbenéssel vette tudomásul a lefolyt drámai eseményeket, amelyekről az alábbi részletes tudósításaink számolnak be:

Kicsavarják a katonák kezéből a fegyvert

Szerdán a késő órákban véres események robbantak ki a genfi uccákon. *Niccoli* és *Lebet* nevű állítólagos szociálista képviselők izgató tartalmu beszédei nyomán egyes szociálista és anarchista munkáscsoportok indultak manifesztációra a genfi uccákon és tüntetni kezdtek. A tüntető csoportok kimondott célja az volt, hogy *pánikot keltsenek a zajos tömegfelvonulásokhoz nem szokott csöndes svájci város lakosságában*, hogy a fejesztettséget kihasználva, „*forradalmasítsák*” Genfet és innen kiindulva az egész svájci kantont. A tüntetők természetesen heves ellenállással találták szembe magukat nemcsak a rendőrség, hanem egyes polgárok részéről is, amelyeknek folytán

véres verekedések keletkeztek mindentelé, amerre a tüntető csoportok utja vezetett. A véres verekedéseknek szerdán az éjjeli órákig három halottjuk és 15 súlyosan sebesült áldozatuk volt, akiket természetesen azonnal biztonságba helyezték a kiszállított mentők.

Svájc forradalmasításának terve

A rendőrség teljes apparátussal lefolytatott nyomozással során megállapítást nyert, hogy a szociálista és kommunista pártok a szovjet fennállásának 15. évfordulója alkalmából világforradalmat készítettek elő. Érdekes, hogy ezáltal a szociálisták és kommunisták egy jelszó alatt: „*Genf után az egész Svájc vérbe borítása*” tervével rendezték meg a tüntetéseket. Meggyőződésük volt, hogy a genfi zavargások maguk után vonják a világforradalmat.

Megállapítást nyert az is, hogy *Niccol* és *Lebet* munkásvezérek agitációs beszédek során nyíltan, minden kertelés nélkül hirdették a világforradalmat:

— *Már semmiféle választja el a szociálistákat a kommunistáktól!* — hangoztatták — *összetögtünk végre, hogy előidézzük a világforradalmat! Elérkezett a szovjet fennállásának 15. évfordulója, amelyen ki kell robbannia a világforradalomnak!*

A történetekről a késő éjjeli órákban a következő részletes beszámolót kaptuk:

Mint ismeretes, az uccán egy autó tetejéről *Niccole* községi képviselő felszólított,

ta a tömeget, hogy mivel a kormány váiasza a szociálisták és a kommunisták kérésére az volt, hogy katonai és rendőri karhatalmat mozgósított.

mindenki fegyverkezzék fel és szálljon szembe a katonasággal.

Lebet kommunista városi tanácsos azt hirdette, hogy

proklamálni kell a forradalmat.

Eközben a tömeg be akart hatolni a gyűlés színhelyére és mikor a rendőrök utját állították, a tulnyomó többségben lévő szociálisták és kommunisták elsöpörték a rendőrök sorfalát. Ekkor érkezett a katonaság. A felbujtatott munkások gunyos kiáltásokkal fogadták a katonai századot, a sorokból kiragadtak több ujoncot, fegyverüket elvették és rohamsisakukat messzire elhajították.

**Kommunista asszonyok törött borsot szór-
tak a katonák szemébe.**

A tömeg most vérszemet kapott és általános rohamot intézett az ujoncszázad ellen, amelynek sorai felbomlottak.

**15 katonát olyan súlyosan bántalmaztak,
hogy valamennyit kórházba kellett vinni.**

Ebben a veszedelmes helyzetben *Burnat* hadnagy harsány szóval felszólította a rendzavarókat, hogy oszoljanak szét, mert különben lövetni fog. Senkisémmozdult helyéről, ellenben

valaki hátulról doronggal fejbevágtta a hadnagyot, úgy hogy vér borította el,

de még volt annyi lélekjelenléte, hogy riasztó sortűzet vezényelt. A katonák először a levegőbe lőttek s amikor ez sem használt, *felállítottak egy géppuskát, amely tüzelni kezdett.* Rettenetes volt a hatása. Száz meg száz ember menekült hanyathomlok és az ucca porában halottak és sebesültek hevertek. Sok ártatlan já-

Általános sztrájk fenyeget a berni kanton területén

A késő éjjeli órákban érkezett jelentéseink arról számolnak be, hogy a berni szakszervezetek proklamációkat bocsájtottak ki, amelyekben általános sztrájkra szólítják fel a munkástömegeket. A berni szövetség tanács ezzel szemben mozgósította a 2. dragonyosereget és ezenkívül több jelentékeny műszaki katonai egységet. A hangulat kritikus, mindenki újabb meglepetések bekövetkezéséig tart. A munkásság általában lanyhán reagál az általános sztrájkra való felszólításra, mert kommunisták mesterkedéseinek tartják az egész akcióit.

rókelő is megsebesült. A Boulevard de Pont d'Arve sarkán ugyanis sok kíváncsi verődött össze és néhány golyó arra tévedt.

A tömeg széteszlett, a mentők pedig összedették az uccáról a halottakat és a sebesülteket. A szomszédos kávéházakban és vendéglőkben közökhelyeket állítottak fel és első segélyben részesítették a sebesülteket. A halottakat vendéglői asztalokra és kávéházi biliárdasztalokra terítették ki.

A véres uccai harc után csend lett a városban, de éjféltűtán a főpályaudvar környékén nagyobb kommunista csoport gyülekezett, a melyet *Lebet* kommunista községi képviselő lázó beszéddel bujtogatott.

Letartóztatták a lázítókat

A genfi véres zavargások híre a mai napon nemcsak Európában, de a világ minden táján mélyeséges megdöbbenést keltett. Ismeretes ugyanis, hogy a nagy tőke-érdekeltségek vagyonának fele Svájcban van elhelyezve. *Niccol* és *Lebet* képviselőket a mai napon letartóztatták. *Niccol* éppen fürdőszobájában tartózkodott, amidőn a rendőrség emberei az elfogatási parancsral megjelentek nála és *minden titkokozása ellenére ugyszólván erőszakkal hurcolták el.* Állambiztonság veszélyeztetése és lázadásra való izgatás címén emelnek vádat ellene.

Genfben rendkívül izgatott hangulat uralkodik; egy

általános sztrájk előlelei vibrálnak a levegőben.

Délelőtt aránylag nyugodt képet nyújtott a „békeváros”, ahol az egész világot megdönbent események játszódtak le. *Troucher* kommunista vezér ellen is kiadták ma az elfogatási parancsot. A zavargások halálos áldozatainak száma *ma délre tizenkettőre emelkedett.* A többi hat súlyosan sebesült a kórházban haladoklik. Az egész országban általános az izgalom és mindenütt izgatottan tárgyalják a zavargásokból kifolyólag bekövetkezett eseményeket. A rendőrség és a hatóságok egyelőre várakozó álláspontra foglalnak el: bevárják, hogy milyen magatartást tanúsítanak a történetekkel kapcsolatban a szociálisták és a velük együtt működő munkásság?

A genfi véres eseményekről beszámoló párisi jelentések a kormány biztonsági intézkedéseinek híreiről számolnak be. A „*Matin*” genfi értesülése szerint a svájci kormány elhatározta, hogy egy gyalogezredet és egy Landwehr-zászlóaljat helyez készenlétebe, mert a szociáldemokraták bejelentették az általános sztrájkot.

Lausanneban újabb nyolc sebesült!

Lausanneban is hasonló tüntetés folyt le, amelyet szintén a szociálisták és kommunisták provokáltak. Az összeütközésnek itt is nyolc sebesültje van. A rendőrség mindenütt ura a helyzetnek. Nagyszámu letartóztatásokat fogatosítottak.

A genfi kormány még az éjszaka összeült és megtette intézkedéseit a zavargások megakadályozására. A hatóságok eddigi megállapításai szerint a szociálisták és a kommunisták már hosszabb idő óta készítik elő a fegyveres akciót. Számos letartóztatott kommunistánál fegyvert találtak.

Aláírás előtt áll a szerződés a szovjettel

Lengyelország szerepe a román-orosz tárgyalásokban
-- „Kérdések, amelyek feleletre várnak” -- Mi okozta a kormányválságot?

Bucurestiből telefonálja az Aradi Közlöny tudósítója: Az utóbbi napokban Kelet-Európa diplomáciai köreiben bizonyos ellentétekről keltek szárnyra híresztelések, amelyek Románia és Lengyelország között merültek volna fel a két ország közös külpolitikai kérdéséről. A jólétesült körök arról is tudni vélték, hogy az ellentétek mindössze taktikai jellegűek, amennyiben Lengyelország még nagyhatalmi nyomásra sem volt hajlandó a közvetítő szerepét vállalni a legutóbbi román-orosz megnehtámadási szerződés létrehozására vonatkozó, de időközben rövid időre megszakadt tárgyalásokban.

A híreket alátámasztani látszik a vezető lengyel sajtóorgánumok közlemény-sorozata, amelyek ezzel a kérdéssel látszanak összefüggeni. Így a Varsóban megjelenő Gazeta Polska, a lengyel kormány felhivatalos lapja „Kérdések, amelyek feleletre várnak” címmel cikkét közöl az orosz-lengyel megnehtámadási szerződés és a román-lengyel viszony tárgyában. A lap többek között ezeket írja: „... Egyes külföldi lapok különösen találják, hogy az orosz-román megnehtámadási szerződés kérdése Varsóban és nem Bucurestiben idézett elő kormányváltozást (!) Meg kell állapítani, hogy kormányválság és megnehtámadási szerződés ügye között semmi összefüggés nincs. A két ország közötti barátság változatlan és a lengyel kormány szilárdan respektálja a román-lengyel megállapodást. A lengyel-orosz megnehtámadási szerződés negyedik paragrafusa tekintettel van a lengyel-román szerződésre. Lengyelország éppúgy a békét óhajtja, mint Románia. Románia tárgyalásai során a megnehtámadási szerződés ügyében, a lengyel kormány felajánlotta támogatását és hajlandó volt tanácsokkal is támogatni a román kormányt. A román-orosz megnehtámadási szerződés megkötése éppúgy érdeke a lengyel kormánynak, mint Romániának. Ezzel szemben a szerződés első fontossága a román kormány és román közvélemény szempontjából, mint ahogy a lengyel-orosz szerződés elsősorban a lengyel kormány és lengyel közvélemény számára fontos. Leszögezzük, — írja tovább a lap — hogy a megnehtámadási szerződések ügyében

a két ország kormánya között semmi ellentét nem áll fenn. Lengyelország egyébként még ezen a héten aláírja a lengyel-orosz megnehtámadási szerződést.”

Eltekintve a lengyel lapok nyilvánvaló tévedésétől, amely főleg a kérdés körül keletkezett kormányválságok egyoldalúságára vonatkozik, a bucuresti-i sajtó a román-orosz megnehtámadási szerződés tető alá hozatalát jósolja igen rövid időn belül, ami természetesen a jelen pillanatban el sem képzelhető másként, mint Titulescu külügyminiszter ismeretes fel fogásában a Kellogg-paktum kikötései alapján. Az Epoca szerint a helyzet nehézségei csaknem az egész vonalon tisztázódtak és a szerződést még e hét folyamán aláírják.

A város nem tekinti munkanélkülinek azt, aki válogat a munkában

Látogatás a gátjavítási munkálatoknál --- November 15-ikén

kezdődik a munkanélküliek összeírása -- A négyes bizottság felhívása --

Részletesen beszámoltunk az Aradi Közlöny-ben arról a nagy lendülettel megindult szervezési akcióról, amelyet Aradváros vezetősége az aradi jótékony nőegyesületekkel, a nagy- és kisiparosok, kereskedők, a Kereskedelmi és Iparkamara, a Kereskedelmi Testület, a munkaügyi vezérfelügyelő, a Magántisztviselők és Magánalkalmazottak szövetségének támogatása mellett a munkásság képviselőivel egyetemben megindított az aradvárosi munkanélküliek segélyakciójának kiépítése érdekében. Az akció vezérő-bizottsága az a négyes bizottság, amelyet a munkaügyi miniszter, D. R. Ioanitu intencionálnak megfelelőleg állítottak össze és amelynek tagjai: Mateescu István, Popescu Péter, Strengar-Demian Sava és dr. Cucu Vazul városi főorvos a mindenkori városvezető Interimár-bizottsági elnök, vagy polgármester elnöke alatt.

A lezajlott alakuló értekezlet után a mai napon dr. Cucu Vazul megszövegezte a négyes-bizottság felhívását Aradváros nagyközönségéhez és munkanélkülieihez, amelyben

Izgalmas betörőüldözés

Elfogták a glogováci román templom betörőjét Aradon

Izgalmas jelenetnek voltak szemtanúi ma a déli órákban a Kárpáti-gyógyszertár környékén sétáló járőkelők. Körülbelül fél 12 óra tájban, a gyógyszertár közelében szolgálatot teljesítő rendőrszem figyelmes lett egy gyanús viselkedő fiatalemberre. Igazolásra szólította fel, a fiatalember azonban teljesen váratlanul vad futásnak eredt.

A rendőr utána vetette magát és csakhamar sikerült is elfogni a kézzel-lábbal kapálózdó férfit. Felkísérte a központi rendőrszere, ahol megállapítást nyert, hogy az elfogott fiatalember a tegnapi nap folyamán betört a glogováci görög keleti román templomba, ahonnan különböző kegyeseket vitt magával. Az ármatlanra tett betörőt egyelőre a rendőrségen tartják és a kihallgatások megtörténte után kísérik át az ügyészségre.

Az új kenyér- és lisztrendelet

Vasuti kedvezmény november hó 25-én életbe lép a hegyvidéki lakosság élelmezésének megkönnyítésére

Bucurestiből jelentik: Ma délután minisztertanács volt, amelynek legfontosabb tárgya a trónbeszéd megszövegezése volt. Ma niu miniszterelnök holnap délelőtti Sinaiba utazik s megjelenik az uralkodó előtt, akinek bemutatja a trónbeszéd szövegét, amelylyel az uralkodó a parlament november 15-én kezdődő ülészakát fogja megnyitni.

A minisztertanács ezután az új kenyér-

és lisztgazdálkodás tárgyában, a kormány gazdasági bizottsága által kidolgozott rendelet-tervezetet vette tárgyalás alá és azt egész terjedelmében elfogadta. Az új rezsim november 25-én lép életbe. Hozzájárult a minisztertanács ahhoz is, hogy a hegyvidéki lakosság élelmezésének megkönnyítése céljából, a rozs és tengeri vasuti szállítási tarifáját 25 százalékkal mérsékeljék.

Tüntettek Bucurestiben Magyarország reviziós törekvései ellen

Csendőrség akadályozta meg az újabb rombolásokat

Bucurestiből jelentik: Ma este Bucuresti uccái ujra tüntetésektől voltak hangosak. Mintegy 200 diák járta be a főuccákat és hangosan tüntetett Magyarország ellen. A Bavaria, valamint egy másik magyar étterem előtt a tüntetések rombolással jártak volna, ha a rendőrség idejében közbe nem lép.

A tüntetések hírére nagy csendőri kiren-

deltség szállta meg az uccákat, a tüntető tömeg pedig az Universul című lap szerkesztősége elé vonult, hogy szimpátia-tüntetést rendezzen a román ellenpropaganda szervezőinek. A főváros a késő esti órákban is az ostromállapot képét mutatja: mindent csendőri készenlét és időközben hatalmassá nőtt tömeg, amely azonban most már békés tüntetéseket rendez Románia határainak érintetlensége mellett.

arra szólítja fel a város lakói közül mindazokat, akik egyáltalán semmiféle munkaalkalmat nem rendelkeznek, hogy november hó 15-étől kezdődőleg összeírásuk céljából haladéktalanul jelentkezzenek a városi munkanélküli segélyakció irodájában. Érdekes a felhívásnak az a része, amelyben a jelentkezésekre való felhívást megosztja a munkanélküliek fizikai és szellemi csoportjai között. Míg ugyanis a fizikai munkanélküliek számára jelentkezési helyként a városházát jelölik meg november hó 15—25. napjai között, addig ugyanebben az időben a munkanélküli szellemi munkásokat az aradi Magántisztviselők és Magánalkalmazottak Szövetségének vezetősége veszi számba a Magántisztviselők Szövetségének hivatali helyiségében (volt Szabadság-tér 18. szám alatt az emeleten.)

Egyébként szerdán délelőtt Botioc Elek dr. városi Interimár-bizottsági elnök az Aradi Közlöny munkatársának kíséretében autón kísért a régi Veszthely-telepen folyó gátjavítási munkálatok színhelyére. Elsősorban is a gátjavítási munkálatok azt a részét kerestük fel, amely a felsziget város felőli részén fekszik, ahol az újabb vértanu-leletekre bukkantak a folyó év tavaszán. Ezután a temesvári vasúti hid melletti nagyarányú gátszakadás javítási munkálatait tekintettük meg. Az egykori Veszthely-telepen a jelen pillanatban circa 250 munkás, jórészt kekesi cigány dolgozik, de vannak közöttük zimándi és glogováci kubikosok is. Mi ennek a magyarázata, amidőn aradi munkanélküliségről beszélünk a torony alatt...? Erre az önkéntelenül is felvetődő kérdésre maga a városvezető adja meg a feleletet:

— A gátjavítási munkálatok csak erre a részére legalább is még 100 munkás-kézre volna szükség, — mondotta Botioc Elek dr. — de hiába intéztünk mi is, a vállalkozók is felhívást a munkanélküliekhez, senki nem jelentkezik. A mérnöki hivatal 200 talicskát helyezett újabban készenlétbe az új jelentkezők számára, sajnos, eredmény nélkül. Keveslik a munkabért...

Beszélgünk az emberekkel, akik a mélyen megmunkált földterületen ássák az agyagos földet, hogy talicskáikon a készülő új gát-hoz vigyék. Akkordmunkát végeznek, tehát ugyancsak serények. Egy köbméter föld kiásásáért 11 lejt kapnak tisztán kézhez: egy-egy munkás naponta 3—4 köbmétert is dolgozik, tehát 33—44 lejt keres naponta. A város vezetősége azonban el van szánva rá, hogy azokat a jelentkezőket, akik válogatnak a rendelkezésre álló munkák között, nem tekintik munkanélkülieknek és semmiesetre sem segítyez a tél folyamán olyanokat, akik ma visszahúzódnak a sürgős és szükséges munkákban való részvételtől.

Az ötvenmillió lejt meghaladják a temesvári vasuti katasztrófa ügyében bejelentett kártérítési igények

A halálvonat vezetőjének fontos vallomása — A tárgyalás második napja

Temesvárról jelentik: A temesvári állomáson lejátszódott vasuti katasztrófa bűnügyi fő tárgyalása második napján a délután 6 óráig tartott tárgyalást a jövő hét szerdájára halasztották el. Erre a tárgyalásra is csupán a tanúk egy részét idézték be, amely arra enged következtetni, hogy Csernák András, a vasuti katasztrófa előidézésével vádolt váltóór ügyében *csak két-három hét múlva várható ítélet.*

A tegnapi tárgyaláson bejelentett kártérítési igények meghaladják az 50 millió lejt. Jelentették, hogy a CFR. jogi képviselője 30 milliós kártérítéssel lépett fel Csernák váltóórral szemben, míg az áldozatok hozzátartozói 25 millió lejt követelnek kártérítés címén a CFR.-tól. Az áldozatok hozzátartozói kártérítési igényüket az alábbiakban állították össze:

Özvegy *Linszterné* kétmilliónyi kártérítést kér férje elvesztéséért a vasutól, a zombolyai kéményseprő mester özvegye *Hennert Zsuzsanna* egymilliót férjéért, özvegy *Dragan né* Beregszóról 800.000 lejt férjéért, özvegy *Olariné* férjéért és saját sebesüléséért másfél milliót, *Gülezán Fülöp* beregszói lakos, földműves, fia elvesztéséért, menyé láb-, kar-, bordaföréséért összesen egymilliót, özvegy *Dobossanné* férjéért nyugdíjat és egymilliót, özvegy *Faltnáné* gyermekével és anyjával teljesen támasz nélkül maradt: egymilliót férjéért, özvegy *Munteanné*, vasuti kalauz özvegye, nyugdíjat, szabad lakást, szabad utazást és 500.000 lejt kér, özvegy *Bogdáné* Beregszóról 300.000 lejt férjéért, a szakálházi nagyon fiatal, nagyon sápadt és erősen megviselt özvegy *Bergaierné* kétmilliót kér férjéért. Legszerényebb *Mihály Istvánné*. A szerencsétlen cigányasszonynak férje és fia veszett oda, *nagyon szépen kéri a tekintetes bíróságot, háromszázezer lejt adjanak a kettőért.*

Kihallgatták egyébként a halálvonat mozdonyvezetőjét, *Lisko Frigyest*, aki husz éve vezet mozdonyt a zombolyai vonalon. Elmon-

dotta, hogy mikor a váltóház előtt elhaladt, látta, hogy Csernák váltóór nem állott szabályszerűen arccal a vonat felé. Mikor a váltón áthaladt, lökést érzett ugyan, kinézett, de nem látott semmit és csak akkor tudott fékezni, midőn figyelmeztették, hogy a vonatot leintették. Csak kézi fékek voltak s így negyven méternél előbb nem állt meg a vonat. *Franz József* géplakatos is azt vallja, hogy Csernák nem a vonat felé, hanem a pályaudvar felé fordult, midőn áthaladtak a váltó előtt.

A délutáni tanuvallomások közül kiemel-

Tizenegy gyermek halálos tüzkatasztrófája

**Megdöböntő tömeg-szerencsétlenség a waedenswillei gyermekotthonban
— Háromnegyed órán át sem vették észre a lappangó tüzet a játszózó
gyermekek között**

Waedenswilleből táviratozzák: Megdöböntő tömegkatasztrófa híre kapjuk az egyik németalföldi városkából, amelynek áldozatai valamennyien mind kiskorú gyerekek. A waedenswillei egyik szociális gyermekotthonban ugyanis a délelőtti órákban vigyázatlanság folytán

tűz keletkezett az egyik gyermekszobában, amellyel a történetesen ottartózkodó kisgyermekek játszózni kezdtek. Percek alatt a *veszedelmes játékból tüzvész keletkezett, amelyet a gyöngye szellő még csak növelt.* Érthetetlen módon a tüzet csak háromnegyed óra múlva vették észre a nurceők, akik arra lettek figyelmesek, hogy

a gyermekotthon földszinti részén csengő pattanással négy ablak törik el és sűrű füst tölti ki a helyiségekből.

Az egész épület pillanatok alatt lángborult. A sűrű füst miatt minden mentési munkát hiábavalónak bizonyult. A tüzoltóság csak a tüz lokalizálásának munkájára szorítkozhatott,

kedik fontosságával *Boldea Gheorghe* józsefvárosi állomásfőnök vallomása, aki, miután elmondta, hogy miként tudta meg az esetet, miként ment az esemény színhelyére, arról tett vallomást, hogy *a váltóór nyelvét a katasztrófa után lényegesen elhajlottnak találta a szokástól,* mert míg a sinnyelv váltásnál az anyasintől rendszeren csak 10—11 centiméterre távolodik el, ezuttal ez az eltávolodás közel husz centiméter volt.

Az állomásfőnök vallomása szerint, az ő haladéktalanul megejtett szemléjénél azt tapasztalta, hogy a sin át van váltva.

Nicolau védő azt kérte a bíróságtól, hogy helyezze Csernák Andrást szabadlábra, mert családja minden segítség nélküli áll, *gyermekei éheznek, nincs semmi ok fogvatartására, a vád eddigi adatai egyáltalán nem bizonyítják bűnösségét.*

Az ügyész a kérelem elutasítását kérte, a bíróság rövid tanácskozás után úgy döntött, hogy fenntartja a vizsgálati fogságot.

ami igen megrázó körülmények közt történt, mert *az épületben rekedt kisgyermek halálos sikoltozásai messzire elhallatszottak.*

A késő délutáni órákra sikerült a tűz fészket is megközelíteni és a veszedelmet elhárítani a szomszédos házak felől. Eddig

tizenegy megszenesedett gyermek holttestét húzták ki a romok alól,

több gyermek sorsa egyelőre bizonytalan, mert a riadalom első perceiben több gyermek szaladt el az intézetből. A tragikus gyermek-tömegkatasztrófa híre általános megdöbbenést keltett mindenfelé.

Egyetemi hallgatónő

nem lehet mulatóhely táncosnője

Budapestről jelentik: Nemrég történt, hogy egyik budapesti mulató szerződtette *Hamernyik Mária* táncosnőt. A szép, szőke, fiatal lányról csakhamar kiderült, hogy *nappal a Pázmány Péter tudományegyetem bölcsészeti fakultásának hetedféléves hallgatója.* Azért lett táncosnő belőle, hogy el tudja tartani magát, munkájával megszerezze a *tanuláshoz szükséges pénzt.* A táncosnő-filozoftrina járt Berlinben, ahol látta, hogy nagyon sok egyetemi hallgató, mint *bármuzsikus keresi kenyerét, de vannak parkettáncosok is, akik nappal medicusok vagy jogászok.*

Hamernyik Mária mulatóbeli szereplése nem tartott sokáig. Dr. *Nagy József,* a bölcsészettudományi kar dékánja maga elé rendelte. Hamernyik Mária elmondta a dékánnak, hogy *rendkívül nehéz viszonyok között él, nincs senki, aki segíthetné tanulmányainak elvégzéséig.*

A dékán közölte ezután a diáklánnyal, hogy *az egyetem nem engedheti, hogy egy hallgatónője éjszakai táncosnő legyen.* Hamernyik Mária választhatnia kell: táncosnő akar-e lenni, avagy bölcsészettan hallgatónő? Ő választott: *nem a mulatót, az egyetemet választotta.* A mulatóban már két nap óta nem jelent meg, szerződését felbontotta.

CORSO-MOZGO mai műsora:

TARZAN az őserdők ura

JOHNNY WEISS, ÜLLER, a csodauszóval.

TARZAN az a film, amit mindenkinek látni kell.

A tolongások elkerülése végett ajánlatos jegyeikről előre gondoskodni.

ELŐADÁSOK MINDENNAP: 3, 5, negyed 8 és negyed 10 órakor.

Ingyen-ügyvéd képviseli a Creditanstalt

**Százhatvanöt-ezer dollár egykori nagyhatalmu vezéréért
követelés Ehrenfest Frigyes ellen — A Rothschildok is súlyos helyzetbe jutottak a Creditanstalt miatt**

Bécsből jelentik: Az annakidején óriási feltűnést keltett Creditanstalt-ügynek most rendkívül érdekes új fejleménye van. Beszámoltunk arról, hogy a Creditanstalt amszterdami fiókja, az Amstel-bank pert indított saját alapítója, *Ehrenfest Frigyes* bankigazgató ellen, aki a kereset szerint *165.000 dollárral tartozik a bank folyószámláján* és ez az összeg már július elején esedékes lett volna. Miután Ehrenfest egyetlen dollárt sem fizetett, az Amstel-bank peresítette az ügyet. Egyelőre csak tartozásának első részletét, 5000 dollárt követel rajta, az esedékesség napjától számított kilenc százalékos kamattal együtt.

Ehrenfest ügye Bécsben került tárgyalás alá, miután az Amstel-bank megalapítójának két háza van még Bécsben és több vállalat igazgatósági tagja s mint ilyen, több helyről jövedelmet húz. Ezt persze a bécsi bírósághoz benyújtott kereset adja elő, viszont beavatott körökből származó információk szerint ezek a megállapítások csak ürügyül szolgálnak arra, hogy *Bécsben tárgyalhassák az ügyet,* mert Ehrenfest, aki néhány hét előtt még Lissabonban tartózkodott, most ismeretlen helyre távozott. Érdekes, hogy a kereset tárgyalásán csupán az Amstel-bank jogi képviselője jelent meg, míg Ehrenfestet, aki még *alig néhány év előtt Bécs leggazdagabb bankvezérei közé tartozott,*

most — *hivatalból kirendelt ingyen-ügyvéd képviselte.*

A Creditanstalttal kapcsolatban egyébként érdekes tudni azt is, hogy bár a bank szanálása és állami intézménnyé való átalakulása még javában folyik, már is *nagyarányu akció indult meg a Creditanstalt ellen a magánbankok részéről.* A kormány ugyanis — *hir szerint — el akarja venni az állami üzletket a többi bankoktól és a Creditanstaltnak akarja juttatni őket a szanálás után.* A Wiener Bankverein igazgatóságának beiga tagja felment a pénzügyminiszterhez és tiltakozott az ellen a terv ellen, hogy a Creditanstaltot a többi bank rovására részesítsék állami kedvezményekben.

A Creditanstalt és az Amstel-bank ügyei miatt *Rotschildék* abba a helyzetbe kerültek, hogy a wítkovitzi vasműveket, az egykori monarchia területén levő *vagyonuk legerősebb érdekelttségét részvénytársasággá kell átalakítaniok.* Az átalakulás már a közeljövőben megtörténik. A Rothschild-házon kívül a *Guttmanntestvérek* céget is súlyos helyzetbe juttatta a Creditanstalt, nagy és hosszulejratu kölcsönöket kellett felvenniök. A wítkovitzi vasművek részvénytársaságnak alapítókéje 600 millió csehkorona lesz. A részvényeket egyelőre az eddigi tulajdonosok veszik át, de szó van arról is, hogy a részvények egy része később a londoni Rothschildok kezére jut.

MESTERDALNOKOK

BRAHMS SIMFONIA

ENESCU RAPSODIA

KULTURPALOTA

290

TASSO

A halmági csekkcsalás vádlottjait felmentette az aradi törvényszék

Pereskedés egy amerikai örökség körül — Hogyan történt a kétszázötvennégy ezer lej felvétele — Érdekes vallomások

Ma került a bíróság elé az a néhány hónappal ezelőtt nagy port felvert csekkcsalási ügy, amelyben heteken át folyt a bünyügyi vizsgálat és amely ma végül is a vádlottak felmentésével végződött, miután megállapítást nyert, hogy a vádlottak részéről nem állott fenn családi szándék. Főként az kölcsönzött érdekességét a bünyügyi mai főtárgyalásának, hogy Puticiu Sándor, Halmágy község jegyzője került a vádlottak padjára Cristea Dávid, Lungsoara község egyik tanácsosával együtt, akiket csalással és közokirathamisítással vádoltak.

Mint az *Aradi Közlöny* annakidején részletesen megírta, néhány hónappal ezelőtt feljelentés érkezett be az aradi ügyészségre, amelyet Vasi Tódor lungsoarai gazda adott be Puticiu jegyző és Cristea Dávid ellen család és közokirathamisítás címén. A feljelentés szerint egy amerikai örökségből kifolyólag 214 ezer lejes csekk érkezett a Banca Nationalához. A pénzt Cristea Dávid édesapja, Cristea Tódor és Vasi Tódor között kellett volna egyenlően szétosztani, azonban Cristeaék — mondotta a feljelentés — Puticiu Sándor segítségével, hamis iratokkal felvették a bankban a teljes összeget és neki csak 40 ezer lejt juttattak a köteles rész helyett. Még 69 ezer lejt követelt az amerikai örökség összegéből. Az ügy vádlott-

jaik letartóztatták és hosszabb időn át tartották őket vizsgálati fogságban, majd ma főtárgyalásra került az amerikai örökség körüli harc.

A tárgyaláson elsőnek Puticiu jegyzőt hallgatták ki. Elmondotta, hogy az amerikai csekk megérkezése után az érdekeltek együttesen keresték fel és szóbeli meghatalmazást adtak neki, hogy a pénzt részükre felvegye. Együtt jött be Aradra a két Cristeaával és felvették a pénzt. Vallomása szerint jogosan és jóhiszeműen jártak el a feljelentővel szemben.

A feljelentő vallomásában kijelentette, hogy neki azt mondták, hogy csak 114 ezer lejt vettek fel. Tagadja, hogy felhatalmazást adott volna valakinek a pénz felvételére. A feljelentő képviselőjében dr. Raicu Aurél ügyvéd bejelenti, hogy nem kéri a vádlottak megbüntetését, mert már kiegyeztek. Cotloiu Romul dr. védő megállapítja, hogy nem lehet szó közokirathamisításról, miután az igazolvány tartalma teljesen megfelelt a valóságnak, de csalást sem követett el egyik vádlott sem, mert jóhiszeműen jártak el. Hasonló értelemben szólalt fel dr. Veliciu Emil védő, míg Gutunoiu ügyész a vádlottak megbüntetését kérte. Rövid tanácskozás után a bíróság kihirdette ítéletét, amelyben mindkét vádlottat felmentette, azzal az indokolással, hogy egyiknek eljárásában sem lát rosszhiszeműséget.

Színház — Irodalom — Művészet

Kis senki

Vigjáték-bemutató az aradi színházban

Bónyi Adorján kedves humorról, finom helyzetkomikummal és némi romantikával átszőtt vigjátéka szórakoztató estét szerzett a feltűnően kevés számú közönségnek. Nem új már az inkognitóban gépirókisasszonykodó vezérigazgató-leány meséje, de a szellemes mondasok, némi iróniával megrajzolt alakok elfeledtetik a téma kopottságát. A címszerepben Ungár Boriska kedves, finom volt és bizonyos, hogy egyre fejlődő, mindjobban kibontakozó tehetsége hamarosan tulsegítik a kezdet elfogultságán. Magory Dóra a mindenben keresztültörtető irodistaleány szerepében élhető volt, mindent kihozott a szerepből, amit csak lehetett. Mészáros Béla alakítása teljes sikert hozott számára. Melegszívű, szerelmes bankfiú volt, aki igyekezett belevinni szerepébe azt a realitást, mely a darabból hiányzott. Szendrey Mihályt régen nem láttuk a színpadon és mai játéka után meg kell állapítani, hogy a próza-együttesnek szüksége van rá. Leikes tapsal köszöntötte a közönség régi kedvencét. Kiss Mariska szokott természetes humorával aknáta ki hálás szerepét, míg Darvas egy kis inaszerepből is nyiltszini tapsot eredményező kabinetalakítást produkált. De meg kell jegyezni, hogy Darvast hozzá méltóbb szerepben szeretnénk látni, ez csak hasznára válna az együttesnek. Kisebb szerepekben Olasz, Papp Ella, Apáti Klári jót produkáltak. Egészben véve az előadás nagyszerűen pergett és a közönség élvezetes estét töltött a színházban. Csak az a kár, hogy — mint a mai bemutató igazolja — a próza-előadások kevés közönséget vonzanak. Pedig az idei szezon prózaegyüttese megérdemli a nagyobb közönséget is. (—rosi.)

* Ma este másodszor: A kis senki. Bónyi Adorján vigjátéka. Szendrey Mihály igazgató fel-léptével.

* Az aradi Városi Színház rendes heti műsora. Péntek este fél 9 órakor: Kis senki (vigjáték, itt másodszor, id. Szendrey Mihály fel-léptével, mozihelyárrakkal, C. bérlet). Szombat délután 5 órakor: Hófehérke és a hét törpe. (látványos gyermekelőadás, egészen alacsony „filléres” hely-árrakkal). Belépti díjak: 5, 10, 15, 20 és 25 lejt. Szombat este 9 órakor: Cirkuszhercegnő (ope-rettrepriz, Kálmán Imre jubileumának aradi meg-ünnepelése. Arató Ally, az új primadonna első fel-lépése, mozihelyárrak, A. bérlet). Vasárnap délután 3 órakor: Amikor a kislányból nagy lány lesz (operettújdonosság, itt hatodszor, mozihelyárrakkal). Vasárnap délután 6 órakor: Édes ellenség (szin-játék, itt negyedszer, mozihelyárrakkal). Vasárnap este: Cirkuszhercegnő (operettrepiz, Arató Ally, az új primadonna fellépte, moziheiyárrakkal, B. bérlet).

* Az új, nagy sláger: „Ezerjő”. Ez uralja a jövő hét műsorát. A látványos operettújdonosság Budapest nyári idényének szenzációja volt. A Royal Orfeumba sereglett a közönség, ahol az Ezerjő-mulató csalogatta a publikumot. Harmath Imre és Brodszky Miklós szerzői együttese je-lenti a szellemes szöveget és a nagyszerű mu-zsikát.

Greta Garbo hétfőn Buda-pestre érkezik

Egy titokzatos távirat. Luxus-lak-osztályt rendelt a Dunapalotában

Budapestről jelentik: A film világhíressé-gei között ugylátszik divatba jött Budapest. Mult héten volt ott feleségével Harold Lloyd és megigérte, hogy visszamegy Douglas Fair-banks társaságában. Most azonban minden sztárnál érdekesebb vendéget kap Budapest: Greta Garbo-t.

Tegnap este a „Dunapalota” vezérigazga-tója a következő berlini táviratot kapta:

„Hétfőn este Budapestre érkezem. Há-romszobás apartmant rezerváljanak. Greta Gustavson”.

* Az ötven éves Kálmán Imre jubileumát ün-nepeli meg Arad szombaton este a Cirkuszherceg-nő reprise keretében, amely még abból a szem-pontból is nevezetes esemény, hogy a felelevení-tés kerete ad alkalmat Arató Ally, az új prima-donna bemutatkozására. Tavaly a hatvan éves Lehár Ferencet innepelte a kulturvilág, az idén a modern operettmuzsika másik koronázatlan ma-gyar fejedelme, Kálmán Imre jubilál. Ötven éves a Balaton partjáról elindult nagy muzsikus, aki Siófokon álmolta meg diákéveiben muzsikus dia-dalait. Ezelőtt huszonnégy évvel a „Tatáriárás” jelentette számára az első nagy sikert, amely a „Cigányprimás”, a „Farsang tündére”, a „Hollandi menyecske”, a „Bajadér”, a „Marica grófnő”, a „Cirkuszhercegnő”, a „Csikágói hercegnő” világ-raszóló sikereivel folytatódott. Budapest az el-mult vasárnap hódolt Kálmán Imre jubileumának, Arad szombaton és vasárnap este üli meg ezt a nevezetes dátumot. Most is akkorihoz hasonló kiállításban kerül színre az operett, amelynek a címszerepét Arató Ally éneki. A többi főszerepe-ket: Erényli Böske, Kiss Mariska, Balázs, ifj. Sze-ndrey, Jávör, Olasz, Darvas, Felhő, Lantos játsszák. A szombati előadás A. bérletben, a vasárnap esti előadás pedig B. bérletben megy. Mindkét előadás kilenc órákor kezdődik.

* Szombaton délután: Hófehérke és a hét törpe, látványos gyermekelőadás a színházban öt órai kezdettel, rendkívül alacsony „filléres” hely-árrakkal. Belépti díjak: 5, 10, 15, 20 és 25 lejt.

* Sofia Munteanu koncertje Aradon. Arad város hangversenylátogató közönségének is-mét új szenzációra van kilátása. Sofia Munteanu világhírű koloratur-énekesnő, ki hangversenyt ad Aradon. Sofia Munteanu vá-logatott műsorából álló hangversenye még a hó folyamán lesz a Kulturpalota nagyter-mében.

* Deésy Jenő Firenzéből üdvözlj aradi közön-ségét. Firenzéből keltezett levelezőlap érkezett ma az Aradi Közlöny szerkesztőségébe. A képes-lapról a firenzei Szent Márk-tér ragyogó napsü-tésben uszó képe mosolyog ránk és ugyanilyen derű sugárzik a sorokból is, amelyeket Deésy Jenő, az aradi színház volt komikus és felesége ir-tak alá. A közönség körében még élénken emlé-keznek a mókáskedvű, csodálatosan ügyes lábtáncoskomikusra, aki rövidesen népszerűsége tett szert Aradon. Deésy Jenő most egy magyar ensemblével turnézik Olaszországban és legutolsó állomáshelyéről, Firenzéből üdvözlj az Aradi Közlöny utján kedves aradi publikumát.

* A Nagymama reprise az Iparos Otthon-ban. A mult vasárnap oly nagy sikerrel bemu-tatott Csiky Gergely: a Nagymama című pom-pás vigjátékot közkívánatra most vasárnap, november 13-án megismétli a kitűnő ipar-cultúrközi Vígscenpad együttese. Az előadás vasárnap este pontosan 9 órákor kezdődik, mely után tánc következik, melynek zenedija a belépődíjban, adókkal együtt hennfoglaltatik. A közönség kényelmére tett több újítás is nagy sikerre tarthat számot. Belépődíj sze-mélyenkint taksákkal együtt 20 lejt.

Első pillanatban nem tulajdonítottak neki jelentőséget, de azután valakinek eszébe jutott: Greta Gustavson — Greta Garbo leány-kori neve.

Inkognitóban járja Európa nagyvárosait és miután gyűlöli a népszerűségét, azt akarja, hogy titokban tekinthesse meg a magyar fő-városet.

A Metro-Goldwyn filmgyár budapesti tele-pe nem tudta megerősíteni a hírt. Ők nem kaptak értesítést. Tudomásuk szerint Greta Garbo inkognitóban utazgat Közép-Európában.

Döntés előtt áll az Astra-gyár sorsa

Mateescu István és Pacuraru Brutus újabb intervenciói Arad megye és Aradváros vezetőségeinél --- Energikus harc indul a gyár üzembentartása érdekében --- Az aradi Kereskedelmi és Iparkamara akciójának kiszélesedése

Pop C. István kamarai elnök hétfőn megy döntő tárgyalásra Mirto miniszterhez

Aradváros egész társadalmát, gazdasági és szociális közéletét egyformán élénken foglalkoztatja az Astra Vaggon- és Gépgyár Rt. sorsa, amelyről már hosszú hetek óta nagyjelentőségű tárgyalások folynak Bucarestben. A jelenlegi gazdasági helyzet, Aradváros emiatt ipari, kereskedelmi és munkás-érdekei egyenesen megköveteli a város vezető egyéniségeitől, hogy minden lehető módot megkíséreljének annak érdekében, hogy az Astra-gyár üzemeiben ne néptelenedjenek el a hosszú munkatérmelek, a kazánokban ne aludják ki a tűz és a hatalmas gyár nagyértékű berendezése ne válhassék máról-holnapra ócskavassá.

A gyár megszűnése esetén — amint számtalan ízben megírtuk már az évek folyamán — több ezer kiváló szakember, tisztviselő és munkás válna családjával együtt kenyértelenné és éppen ez az indok ösztönözte az aradi Kereskedelmi és Iparkamara vezetőségét arra, hogy ismételt felterjesztést intézzon a közlekedésügyi miniszteriumhoz

a gyár feltétlen üzembentartása érdekében.

A miniszterium válasza sajnos, nem bizonyult kielégítőnek ebben a nagyfontosságú ügyben és éppen ezért az aradi Kereskedelmi és Iparkamara vezetősége elhatározta, hogy lankadatlanul igyekszik tovább is nagy célját elérni mindaddig, míg a legfelsőbb illetékes körök meg nem hallgatják Aradváros közel nyolcvanezer főnyi lakosságának kívánságait.

Újabb küldöttség a hatóságok vezetőinél

A csütörtöki nap folyamán az Astra-gyár megmentése érdekében indított széleskörű akció

újabb fázisához érkezett el.

Mateescu István, az aradi Kereskedelmi és Iparkamara elnöke, valamint Pacuraru Brutus kamarai főtitkár a Kamara képviseletében küldöttségileg keresték fel Arad megye és Aradváros vezetőségeit, hogy felkérjék őket is a Kamara mentési akciójának támogatására. Arad...

Elfogták a cigánytelepi gyermekgyilkosokat

A nagyváradi rendőrség fogta el Lakatos Rózát és Berár Trifut

Szenzációs fordulat történt ma az emiatt kezes gyermekgyilkossági ügyben, amelyről napokkal ezelőtt részletesen beszámolt az Aradi Közlöny. Ma délelőtt az aradi rendőrség átiratot kapott a nagyváradi rendőrkveszturától, amelyben értesítették az aradi rendőrség bűnügyi osztályát arról, hogy a gyermekgyilkossági ügyben körözött Lakatos Rózát és Berár Trifut ma Nagyváradon letartóztatták. Mint ismeretes, Lakatos Róza és Berár Trifut verték halálra, a nyomozás eddigi adatai szerint, Bot István nevű négy éves gyermeket, Kovács-Borgovics Mihály előtt. Lakatos Rózának, — mint az később kiderült, — a kis Bot István törvénytelen gyermeke volt. Nemcsak a gyilkosság terheli Lakatos Róza lelkiismeretét, hanem a nyomozás szerint, gyermekeket is árusított, ő volt az, aki egy galsai asszonynak 500 lejért egy kisleányt adott el. Kovács-Borgovics Mihály és vadházastársa, akik most bűnrészesség miatt vizsgálati fogságban vannak, mindent töredelmesen bevallottak a rendőrségen.

megye vezetősége részéről a távollevő dr. Lázár Ágoston megyei prefektus helyett a Kereskedelmi és Iparkamara delegációját Popu M. János dr. megyei igazgató, alispán fogadta, aki figyelemmel hallgatta végig a kamarai képviselők előterjesztéseit és feltétlen intervencióját ígérte meg az Astra-gyár ügyében. Innen Mateescu elnök és Pacuraru főtitkár a városházára mentek, ahol dr. Botioc Elek interimár-bizottsági elnök fogadta vendégeit, Cucu Vazul dr. városi főorvos jelenlétében. A Kereskedelmi és Iparkamara képviselői a városvezetőség intervencióját ugyanolyan értelemben kérték ki, mint a megye vezetőségénél tették. Kérték a polgármester segítségét és hathatós támogatását annak érdekében, hogy

az Astra-gyár jelenlegi érdekeltisége ne adja el a gyárat a CFR-nek: ha pedig ez az adásvétel ténylegesen bekövetkeznék, hasznának oda oly értelemben a közigazgatási hatóságok vezetői, hogy az esetleges új tulajdonos, a CFR, vezérigazgatója, melynek élén az Aradon általánosan ismert Ionescu tábornok áll, ne szüntesse be a gyár működő üzemeit, hanem éppen ellenkezőleg, helyezze újra teljes üzemébe a városnak ezt az egyik lehatalmasabb ipari vállalatát,

amely olyan nagy szerepet visz jelentőségénél

Megkezdődtek a jelentkezések Aradon az új állampolgársági törvény alapján

Akik kimaradtak az állampolgársági listából — Homályos pontok, amelyekre nem adnak felvilágosítást

Csütörtökön, november hó 10-én lépett életbe az új állampolgársági törvény valamennyi rendelkezése, amelyeknek alapján újabb alkalom nyílt meg mindazok számára, akik eddig kimaradtak az állampolgársági listából, hogy beirathassák magukat. Az Aradi Közlöny hasábjain ismételt ismertettük a nagyjelentőségűnek szánt törvény rendelkezéseit, amelyek azonban hézagok, mert félreértésekre és félremagyarázásokra adnak alkalmat. Éppen ezért általános érdeklődés előzi meg az érdekeltek részéről a rendelkezések gyakorlati alkalmazását, amelyre a mai napon került első ízben sor.

Aradváros vezetőségének álláspontja szerint a törvény végrehajtási utasításának megjelenéséig — amelytől a homályos részek rendelkezéseinek kiigazítását remélik — a törvény rendelkezéseinek publikálásával várnak. A belügyminiszterium sem felelt azonban az eddig hozzá intézett érdeklődésekre, tehát Aradváros adminisztratív ügyosztálya csütörtöktől kezdve mindenképpen el kell hogy fogadja mindazoknak hivatalos jelentkezéseit, akik be akarják iratni magukat az állampolgársági listába. A város adminisztratív ügyosztályán mindenki jelentkezhetik és teljes joggal kérheti felvételét az állampolgárok közé, ha igazolni tudja, hogy 1918. év december hó 31-én Aradon élt és illetősége már megvolt. Mindazok számára, akik ezt bizonyítani tudják, a Vaida-rezsim törvényalkotása lehetővé teszi a jelentkezést 1933. év december hó 31-éig. Ez-

és arányainál fogva Aradváros és Arad megye gazdasági közéletében.

Botioc Elek dr. interimár-bizottsági elnök a városvezetőség nevében biztosította vendégeit, hogy a maga részéről teljesen átérzi a kérdés eldöntésének fontosságát és

minden rendelkezésre álló eszközt fel fog használni annak érdekében, hogy az aradi Kereskedelmi és Iparkamara intervenciói elérjék céljukat.

Kijelentette a polgármester, hogy a város vezetősége még e hét folyamán a szükséges feltevéseket az illetékes fórumokhoz előterjeszti és ezen felül külön delegációt fog vezetni Pop C. István kamarai elnökhöz, Arad vezető kormányképviselőjéhez, aki számtalan ízben vetette már latba nagy befolyását, ha aradi érdekek megvédésére került a sor. Pop C. István kamarai elnök egyébként — mint emlékeztet — az Aradi Közlöny nagy nyilvánosság útján is nyilatkozatban tette magáévá az Astra-gyár kérdéskomplexumának ügyét és ennek érdekében több ízben személyesen is tárgyalt Mirto közlekedésügyi miniszterrel. Bizonyosra vehető, hogy Arad hatósági, kereskedelmi és ipari érdekeltiségeinek nagyarányú összefogása végül is kivívja majd az illetékes bucuresti-i fórumok előtt az Astra-gyár további fennmaradásának és üzembentartásának döntő elhatározását.

A kamarai elnök intervenciója

Értesülésünk szerint egyébként

Pop C. István kamarai elnök szombaton Aradról Bucarestbe utazik,

hogy a november hó 15-én megnyíló rendes parlamenti ülészen elnököljön és ezt megelőzőleg az ülészen megnyitásával kapcsolatos szokásos intézkedéseket megtehesse. Kijelentése szerint, ahogy Bucarestbe érkezik, a

jövő hétfői nap folyamán újabb lépéseket fog tenni a közlekedésügyi miniszteriumban és óvat emel a gyáriüzem beszüntetésének Arad számára gazdasági katasztrófát jósó tervei ellen. (—ab.)

uton hívjuk tehát fel Aradváros magyar lakosságát, hogy ne késlekedjék még idején megszerezni szükséges okmányait az, aki eddig különféle okok miatt kimaradt az állampolgársági listából, holott minden joga megvan az állampolgárság elnyerésére. A jelentkezéshez szükséges okmányok a következők:

1. Bizonyítvány arról, hogy 1918. december elsején a kérvényező Aradon illetőséggel bírt.

2. Bizonyítvány arról, hogy 1924—1925. évben igazoltan távol volt a kérvényező az illetőségi helyétől. Ez a bizonyítvány azonban úgy is módosulhat, hogy a kérvényező megjelöli, miért maradt ki, illetve miért nem vették fel annakidején az állampolgársági jegyzékbe.

3. Születési bizonyítvány.

4. Bizonyítvány arról, hogy nem repatriált, nem optált idegen állampolgárságra.

5. Házassági bizonyítvány. Erre azért van szükség, hogy a kérelmező felesége és gyermekei is megkapják az állampolgárságot.

6. Katonai bizonyítvány. Erre azonban értesülésünk szerint nincs feltétlenül szükség.

Aradon egyébként az első jelentkezési napon számosan érdeklődtek már Popa Gligore közigazgatási osztályfőnöknél a városi adminisztráció emeleti ügyosztályán, a jelentkezés feltételei iránt. Igen valószínű, hogy Aradon többszáz állampolgárságra jogosult lakos fogja megszerezni állampolgársági jogát az új törvény rendelkezéseinek igénybevétele mellett.

HIREK

Béke nap

November 11.

„Soha többé háborút!”

November 11-én világszerte megkondulnak a harangok és egy percre megáll a gyárakban, üzemekben a munka. Az iskolákban gyermekaikak verseket mondanak az ünnepség tiszteletére és a tanítónő vagy tanár megrázó szavakkal mesél nekik arról a nagy vérzivattarról, amely 14 esztendő előtt ezen a napon szűnt meg és mult el az emberiség feje felől. A fegyverszünet, a Béke napjának évfordulóját ünnepli a lidércnyomás alól felszabadult emberiség ezen a napon, amely pirosbetyűs örömnép kell, hogy legyen valamennyi nép, valamennyi ország kalendáriumában.

Az elmúlt esztendőben Aradon is megkondultak a harangok a békehajnal emlékére és az aradi iskolákban is megtartották az ünnepségeket. Az idén nagy csend előzi meg nálunk a november 11-ét és sem harangkongásról, sem ünnepségekről nem beszélnek sehol a városban. Talán lesz egy-két lelkiismeretes tanító, tanár, akik felhasználják ezt a kedvező alkalmat az embérséges érzés, a szeretet virágának ápolására a gyermeklelkékben, de minden bizonnyal sokan lesznek olyanok, akik szívükben felőhászkovala ünneplik meg csendben ezt a napot, amelyen — 14 esztendővel ezelőtt — felvirradt a Béke hajnala.

Genfben az elmúlt éjszaka véres zavargások robbantak bele a köztudatba és a halottak száma mára tizenkettőre emelkedett. A béke városa ferrongással, lázító beszédekkel és véres tüntetésekkel üdvözli ezt a szent napot és egy új háború, vagy világorradalom jelszava kél a rombolók ajkán. A november 11-ét talán már 16, vagy 20 halott szelleme avatja fel Genfben és a felforgató, nyugalmából kivetkőzött békeváros képe mindenre emlékeztet, csak arra nem, hogy tíz esztendő előtt innen indult ki az a szeretetet sugárzó mozgalom, amelyet Romain Rolland ok kezdeményeztek s amelynek csak egy jelszava, egy célkitűzése van: „Soha többé háborút!” November 11-én ennek a jelszónak kellene égni a vérzivattarból felemelkedett milliók ajkán.

— **IDŐPROGNÓZIS:** Éjjeli talajmenti fagyok, nappali lassu hőmérsékletemelkedéssel várhatók, reggeli köddel.

5. negyed 8 és negyed 10 órákor:

CENTRAL MOZGÓ: Ma utoljára: ÁRVÁCSKA. Rendkívül bájos életkép. Főszerepekben: JANET GAYNOR és WARNER BAXTER.

SELECT MOZGÓ: JEANETTE MAC DONALD és MAURICE CHEVALIER filmoperett-szlágere: A HERCEGNŐ SZABÓJA (Szeress ma éjszaka). Pazar kiállítás, ötletes, fordulatos cselekmény, fiúbemászó muzsika.

JÖN! A HADIFOGOLY, PIERRE BENOIT-nak „Szerelmes ellenségek” című regénye nyomán. Főszereplők: LEILA HYAMS és WARNER BAXTER.

— **Készül a trónbeszéd.** Bucurestiből jelentik: Crisan alminiszter most gyűjti össze a minisztériumok előterjesztéseit és kívánságait, amiket a trónbeszédbe illeszteni. Crisan alminiszter rövidesen elkészíti a trónbeszéd vázlatát, amit Maniu miniszterelnök elé terjesztenek és végül a minisztertanács hagyja jóvá.

— **Titulescu Genfben.** Bucurestiből jelentik: A „Lupta” értesülése szerint Titulescu külügyminiszter e hónap végén Genfbe utazik, ahol részt vesz egyrészt a Népszövetség, másrészt a Leszerelési Konferencia munkálatain.

— **Hivatalos jelentés Roosevelt győzelméről.** Londomból jelentik: Az amerikai elnökválasztással kapcsolatos elektorválasztás hivatalos eredményei szerint Roosevelt elektorai 20 millió 193 ezer, Hoover elektorai 14 millió 202,000 szavazatot kaptak. A szocialista jelölt több mint 800,000 szavazatot kapott.

— **Vihar a Fekete-tengeren.** Bucurestiből jelentik: Constanzából jelentik, hogy a Fekete-tengeren már napok óta nagy vihar dühög. A rendkívül magas hullámverés miatt a hajók nem hagyhatják el a kikötőket.

— **A román-olasz kereskedelmi egyezmény előnyel.** Bucurestiből jelentik: A Hivatalos Lap mai száma közli az új román-olasz kereskedelmi egyezményt, amely főképpen a román állatkivitelt és petróleum-exportot érinti, de módot nyújt arra, hogy sok olasz áru kedvezményes tarifával jöjjön az országba. Az olasz áruk közül megkönnyítették a déli gyümölcsök, pamutok, bársonyok, autók és autókalkatrészek behozatalát, ezzel szemben kedvezményes tarifát kapott a román állatkivitel, ásványolaj, szárnyas, hus, zab, szőlő. Az egyezmény értelmében vegyes bizottság létesül a kölcsönös áruforgalom elősegítésére.

— **A közigazgatási választások pontos ideje.** Bucurestiből jelentik: Az „Adeverul” közli, hogy a belügyminisztériumban meghatározták a közigazgatási választások pontos idejét azokban a városokban és községekben, amelyeknek nagytanácsait nem helyezték vissza. A falvakban a választások december 6. és december 12. között lesznek, a pontos időt a prefekturák határozzák meg. A városokban a tanácsválasztások idejét december 12-re tűzték ki.

— **Nem csökkentik a köztisztviselői fizetéseket és a nyugdíjakat.** Bucurestiből jelentik: A pénzügyminisztérium nyilatkozatot tett közzé a lapokban, amelyben azokat a híreket, amelyek szerint a köztisztviselői fizetések és a nyugdíjleltmények csökkentését tervezné, a minisztérium teljesen alaptalanoknak minősíti. A kormány nem foglalkozik ezzel a tervvel, minthogy a jelenlegi körülmények között a fizetések és nyugdíjleltmények csökkentésére még csak gondolni sem lehet. Ennek folytán azok a hírek, mintha a fizetési és nyugdíjleltmények 30 százalékos csökkentése állana küszöb előtt, a fantázia világába tartoznak.

Sikerült fénykép

— *Nézd ezt a fényképet, nem vagyok borzalmas rajta? — mondja egy hölgy a barátjának.*

— *A képen nem — mondja a jóindulatu barátja.*

— **Félmillió havonta a népszámlálási hivatalnak.** Bucurestiből jelentik: Manoil Sabin népszámlálási vezérfelügyelő ma délelőtt kihallgatáson jelent meg Maniu miniszterelnöknek, aki előtt ismertette a népszámlálási hivatal eddigi munkáját és annak rendkívüli fontosságát. A vezérfelügyelő egyben rámutatott arra, hogy abban az esetben, ha a népszámlálási hivatal feloszlata, úgy az eddig szerzett értékes adatok veszendőbe mennének. Maniu miniszterelnök válaszában kijelentette, hogy teljesen átérzi a hivatal fontosságát és fenntartására havi félmilliót bocsát rendelkezésre. Jövő év január 1-től kezdődőleg pedig a miniszterelnök szerint a népszámlálási hivatalt beleillesztik már a rendes költségvetésbe és ezzel biztosítják annak állandóságát.

— **Legkejlmesebb, legideálisabb, legenyhébb használható a Solvo pirula.** Egy doboz 20 lej. Földes-gyógy-szertár.

— **Aki ötvenöt évvel ezelőtt merényletet követett el Csiky Károly ellen.** Kávéházi asztal mellett, baráti körben mesélte el ma Csiky Károly életének egyik legemlékezetesebb eseményét, amely 55 év előtt, november 10-én játszódott le az aradi színház előtt, déli korzó idején. Csiky Károly akkor adóügyi tanácsos volt a városnál és munkáját lelkiismeretesen végezte. Midőn azon az emlékezetes délelőttön a színház környékén sétált, a színházzal szemben lévő üzletek egyikéből késsel a kezében előrohant Weiszberger Áron kárpitosmester, aki fejébe vette, hogy nagy adóját Csiky Károlynak köszönheti. Mielőtt megakadályozhatták volna, a gyanútlanul sétáló Csiky hátába döfte kését, majd elmenekült. A dühöngő kárpitost elfogták, a súlyosan sebesült Csiky pedig három hónapon keresztül élet-halál között lebegett. Weiszberger három évi börtönre ítélte a törvényszék, de később Csiky Károly kérésére és fivére, a hírneves Csiky Gergely közbenjárására kiengették a börtönből a szerencsétlen beteg embert, aki nemsokkal ezután meg is halt. Csiky Károly az emlékek hatása alatt elgondolkozik, majd halkán mondja:

— *Azóta több mint egy félszázad telt el és én, az „áldozat” több mint 50 évvel életem túl merényletet... Ilyen a sors, az ember végzete...*

Milliók pert nyert

a volt vezérigazgató az aradi Vasipar ellen

Ma hirdette ki az aradi járásbírósa a Vasipar r.-t. ellen indított milliók végkielégítési per ügyében ítéletét. Mint részletesen megírtuk, Gedeon János, a vállalat volt vezérigazgatója, pert indított a Vasipar r.-t. ellen, amelytől elmaradt fizetés és járulék címén 1 millió 321.752 lej követelt. A per folyamán közbelépett a Bancara Romana bank is, amely arra kérte a bíróságot, mondja ki az elsőbbséget, miután a Vasipar két millió lejtel tartozik a banknak. A bíróság elvben elutasította a kérést és közölte, hogy az ítélet kihirdetése alkalmával indokolja az elutasítást.

A mai ítéletkihirdetés alkalmával a bíróság helyt adott a keresetnek és megítélte Gedeon Jánosnak a követelt 1 millió 321.752 lej és kötelezte a vállalatot, hogy a végkielégítés összegét, kilenc százalékos kamattal, valamint 24.500 lej perköltséggel együtt, felebbzésre való tekintet nélkül, tíz napon belül fizesse ki. Egyben megindokolta a Bancara Romana bank közbelépésének visszautasítását, azzal, hogy a bank a követelést betáblázta és így az nincs veszélyeztetve.

— **Halálozás.** Meghalt Ernyei Mór, közbecsülésnek örvendő, régi aradi kereskedő. Temetése folyó hó 11-én pénteken délután 3 órákor lesz a zsidótemető halottasházából.

— **Miért fordította Arany Aristophanest?** Ezt a kérdést veti fel vasárnap a Kőlesey Egyesület Arany-ünnepén Fischer Aladár. És megadja az ünnepi közönségnek a feleletet, amelyben megismeri a kétezer éves athéni és a mai társadalom rokoni viszonyait és megismeri Aranyban, a nagy költőben, a nagy tudóst is. És igaz értékelését fogja hallani az ünnepi közönség a költőnek és az embernek Olosz Lajos dr.-nak nagy távlatokat átfogó emlékbeszédében. Diószeghy Józsefné és Gellér János szavai és a Szendrey-Mészáros-Darvas-Kálmán-négyes színijátéka Toldi haláláról kiegészíti a Kőlesey Egyesület első vasárnap délutánjának irodalmi értékét és emelkedett hangulatát. Az egyesület tagjainak belépti jegyül a decemberig érvényes tagsági igazolvány szolgál. Ilyen a Kulturpalota olvasótermében és vasárnap a pénztárnál is kiváltható.

— **Meghalt Stalin felesége.** Moszkvából szűkszavú távirat érkezett, amely közli, hogy Stalin felesége tegnap meghalt.

— **Bőltényesség, a máj és az epeutak bántalmi, gyomor- és bélhurut, aranyeres bajok esetén a természetes „Ferenc József” keserűviz gyorsan és fájdalom nélkül megszünteti a hasiszervek pangását. Sok évi kórházi tapasztalat igazolja, hogy a Ferenc József viz használata a bélműködést kitűnően szabályozza. A Ferenc József keserűviz gyógyszerárakban, drogériákban és fűszerüzletekben kapható.**

— **Magyar opera a milanoi Scala-színházban.** Milánoból jelentik: A milanoi Scala téli szezonja alatt két francia komponista, egy orosz és egy magyar zeneszerző műveit adja elő mint újdonságokat. A magyar opera-premierre már erősen készülnek. Dohnányi „Szekelyfőnök” című dalműve kerül színpad színpad szereposztásában. A zenei vezetés Victor de Sabata kezében van, míg — hir szerint — a karmesteri pulpituson Riccardo Zandonai, a világhírű zeneszerző foglal helyet. Rendező Mario Frigerio vagy Lothar Wallerstein lesz.

— **Kettős gyilkosság.** Turnuseverinből jelentik: Stanescu Constantin, a Mezőgazdasági Kamara hivatalnokja egyik barátjával részegen tért vissza egy vadászatról a városba. Beléptek a Victoria-szálloda vendégülébe és ott bort kértek. A korcsmáros látta a vendégek beszámíthatatlan állapotát, nem szolgáltatta ki az italt, mire Stanescu kését előrántva, többször beleszúrt a korcsmárosba, aki a helyszínen meghalt. Ezután megtámadott egy Enculescu nevű csizmadit, akit szintén összeszúrt. A késelő Stanescu eltűnt, a rendőrség azonban 24 órai nyomozás után elfogta és átadta az ügyészségnek.

Az aradi törvényszék felmentette Scholc Alajost

Az első feleség vádjai nem nyertek beigazolást

Egy regényes szerelmi történet kellemetlen epilógusa nyert a befejezést az aradi törvényszék előtt. Az ügy vádlottja Scholc Alajos volt aradi fakereskedő, akinek romantikus történetéről nemrégiben számolt be az Aradi Közlöny. Mint megirtuk, a volt fakereskedőt első felesége ismét feljelentette.

A mai főtárgyaláson a bíróság felolvasta a vádiratot, amely szerint Scholc Alajos néhány évvel ezelőtt eladta azokat a butorokat, amelyeket első felesége 95 ezer lej tartásdíj fejében a borosjenői járásbíróssággal lefoglaltatott. Scholc Alajos kijelentette, hogy a vád nem állja meg a helyét, majd elmondotta, hogy a foglaláskor nem tartózkodott otthon és csak két nap múlva szerzett róla tudomást. A szobanforgó butorokat második felesége adta el, még pedig oly módon, hogy először kiegyenlítette a foglalás összegének nagy részét és kötelezte magát arra, hogy a maradványt kifizeti. Ezután adta el csak a butort, azonban még mindig zálogjoggal terhelve, nehogy utólag kellemetlensége támadhasson. Az óvatosság helyénvalónak bizonyult, mert első felesége, dacára annak, hogy időközben kifizette az egész összeget, mégis feljelentette. Szerződéseket és iratokat mutat be állításainak igazolására. Az első feleség képviselőjében Cotioiu Romul dr. kéri egy új tanu kihallgatását, amelyet azonban a bíróság elutasított, azzal az indoklással, hogy nincs rá szükség.

Kele Gyula dr. védő ezután a közjegyzői megállapodásra és egyéb iratokra való hivatkozással, rámutat arra, hogy itt semmiféle bűnös szándék nem állott fenn. Scholc Alajos kifizette azt az összeget, amelyért lefoglalták butorait, tehát rendelkezhető is azokkal. A védő álláspontját teljes egészében elfogadta a bíróság, amely rövid tanácskozás után kihirdette az ítéletet. Az aradi törvényszék felmentette Scholc Alajost a vád és következményei alól és az ügyész belenyugodott az ítéletbe.

— **Pereskedés az eltűnt kilencvenkét mázsa buza körül.** Érdekes sikkasztási pert tüzött ma ki főtárgyalásra az aradi törvényszék. Moldovan János pécskai lakos dr. Felea Miron pécskai ügyvéd útján feljelentést tett özv. Csatlós Jánosné és fia, Csatlós István ellen sikkasztásért. A feljelentő előadta, hogy Streza András erdészeti inspektor egy elszárolásból kifolyólag 182.000 lejt követelt a Csatlós-családtól és követelése fejében zár alá vétetett 92 métermáza buza. A bíróság lepecsételte a magtárt és Moldovant jelölte ki zárgondnoknak. Néhány hét múlva a magtárt feltörve találták és a buza eltűnt. Ismeretlen tettesek ellen indult meg először az eljárás, azonban a csendőrségi nyomozás során Csatlósné és fia ellen irányult a gyanu és kihallgatásuk alkalmával ők be is vallották tettüket. A mai tárgyaláson Csatlós István nem jelent meg, mire a bíróság elhalasztotta a tárgyalást és elrendelte a vádlott elővezetését.

— **Elítélték a brémai bombadobó kommunistákat.** Brémából jelentik: A július 10-iki vörös nap alkalmával letartóztatott kommunisták ügyében ma mondott ítéletet a brémai bíróság. Mint emlékeztetés, bombát dobtak a nemzeti szociálisták közé. A bomba szétszaggatott egy rendőrt, aki nyomban meghalt. A vádlottak közül Förstert 8 évre, Fridrichsent 6 évre és 6 hónapra, Köstert 5 évi és 6 havi fegyházra, Kmolárcikot 1 évre. Helvogtot 2 év és 6 hónapra és valamennyit az eljárási költségek megtérítésére ítélték. Három vádlottat pedig felmentettek.

— **Vakmerő lopás a curtici-i határállomáson.** Csütörtökre virradó éjszaka a Budapestről Aradra érkező gyorsvonaton nagyarányú lopás történt. A gyorsvonat egyik másodosztályú fülkéjében utazott Knebiák Antal francia állampolgár, strassburgi lakos, aki, amint a vonat elhagyta a curtici-i határállomást, egy pillanatra kisért a fülkéjéből. Amikor visszatért, megdöbbenve állapította meg, hogy az ülésen hagyott kabátjából 1600 frank, 50 dinár és 2400 lei hiányzik. Aradra érkezve, az állomási rendőrségen azonnal feljelentést tett ismeretlen tettesek ellen. A rendőrség bevezette a nyomozást a vakmerő vasuti rablók kézrekerítésére.

— **Pénzbírság autógázolásért.** Az aradi törvényszék második szekciója előtt Steger József schöndorfi plébános állott ma vádlottként, gondatlanságból okozott testisértséssel vádolva. A plébános néhány hónappal ezelőtt autójával az ujaradi hidnál elgázolta Funkelstein Béla 16 éves tanoncot, aki biciklijén igyekezett Ujarad felé. A bíróság ma 1500 lejes pénzbüntetéssel sújtotta a plébánost.

— **Üzembe helyezik a Mosóczy-telepi mozit.** Aradváros vezetősége azzal a tervvel foglalkozik, hogy a téli hónapokra újra üzembe helyezi a Mosóczy-telepi városi mozit. A városvezetés tervének az az elgondolás látszik reális alapot adni, hogy a Mosóczy-telepi lakosság szívesebben fogja felkeresni a közelebb fekvő, hangosfilm-vevitőgéppel felszerelt mozit, mint a tőle jóval nagyobb távolságban lévő belvárosi mozikat. Az érdekes terv részletes megtárgyalására és esetleges megvalósítására értesüléseink szerint még november hó folyamán sor kerül.

— **Alaptalan vád egy ujaradi asztalos ellen.** Klug György ujaradi asztalos sikkasztással vádolva állott ma az aradi törvényszék előtt. Feljelentő azzal vádolták meg, hogy lefoglalt butorokat adott el. Az asztalos beigazolta, hogy a hitelezők beleegyezésével történt az eladás, mire a bíróság felmentette Klugot a vád alól.

Hét halálos ítélet — csizmalopásért

— **Londonból jelentik: A leningradi Skorohod cipőgyár hét munkását halálra ítélték, mert csizmákat loptak az állami gyár raktárából. Több tettestársukat a szovjetbíróság hosszabb börtönbüntetésre ítélte.**

— **Előállított katonaszökevény.** Az aradi rendőrség előállította Juhász Jancu 50 éves szentleányfalvai lakost, akit a temesvári hadkiegészítő parancsnokság köröz, mivel nem jelentkezett katonai okmányainak felülvizsgálására. Juhász Jancut Aradról átszállítják Temesvárra.

— **Buzalopás.** Suten György cinetei községbeli lakos feljelentést tett a csendőrségen ismeretlen tettesek ellen, akik az elmúlt éjszaka folyamán behatoltak házának padlására, ahonnan mintegy három métermáza búzát loptak el. Kára 1800 lej. A csendőrség a tolvajok kézrekerítésére bevezette a nyomozást.

— **Munkástragédia.** Stettinből jelentik: Az itteni gázművek négy munkása ma leszállt egy gázaknába. A gázakna környékén járó-kelők segítségkiáltásokat hallottak és két munkást sikerült kimenteniök eszméletlen állapotban, míg a másik kettőt gázalárcsal ellátott tűzoltók mentették ki. A négy munkás közül kettő meghalt, a másik kettő haloklik.

— **Könnyebb természetű autókarambol történt tegnap este a Főtéren.** Tmor Péter aradi hentesmester autója összeütközött dr. Căteanu aradi orvos gépkocsijával. Mindkét kocsit vezetője szerencsére még idejében fékezett és így a két kocsi csak erősebben surlotta egymást. A kár jelentéktelen.

— **Bányász-szerencsétlenség Németországban.** Berlinből jelentik: A Wanne-Eicker közelében lévő „Unser Fritz” bányában szerencsétlenség történt. Öt bányamunkás törmelékzenet akart lopni, s midőn a törmelékkel elhordták, a bánya rájuk omlott. Az öt munkás közül egy nyomban meghalt, kettő pedig a kórházban szenvedett ki. A negyedik életveszélyes sérülésekkel fekszik a kórházban, míg az ötödiknek semmi baja sem történt.

— **Csavargásért — munkatelep.** Az aradi központi rendőrségre ma délelőtti csavargásért és koldulásért előállították Chirila Simion 34 éves seprősi, Vendel Gyula 23 éves petrozsényi és H. J. 10 éves ujaradi lakosokat. Valamennyiüket munkatelepekre internálják.

Keresse fel / PILISINE

kozmetikai szalonját

P. Avram Iancu (Szabadság-tér) 16. Hajszálak, szemölcsök végleges eltávolítása. — Esti kikészítések. — Arcmasszage. — Oleó bérletrendszere.

A hercegnő szabója

Chevalier—Macdonald-film bemutatója a Select-moziban

Lebilincselő, könnyed, szellemes vigjáték-szüzsé, bájos, fülbemászó, kellemes muzsika és ragyogó sztárok, ez a titka annak, hogy a „Hercegnő szabója” sorra hódította a világvárosok közönségét. A film, amelyről olyan sokat hallottunk, most végre bemutatóra került Aradon is, még pedig hatalmas, osztatlan és őszinte siker jegyében. Nem is csoda, hiszen rég nem láttunk ilyen parádés, minden tekintetben nagyvonalu operettet és rég nem mulattunk, kacagtunk ennyire szívből, igazán, mint a „Hercegnő szabója” mai bemutatóján. Az ősi hercegi kastély parodisztikus levegője, a lüktető tempóval megrendezett humoros jelenetek pergőtüze és a muzsika lebilincselő varázsa százszázalékos, kiemelkedő filmmé teszik Maurice Chevalier és Janette Macdonald legújabb filmjét. Maurice Chevalier behizelgőbb, kedvesebb mint bármelyik eddigi szerepében, míg Janette Macdonald szépségével, kristályos csengésű hangjával hódít. Egy sereg epizód-szereplő, akik közül kiemelkedik az excentrikus szépségű Myrna Loy és Mamoullian a világhírű mesterrendező járulnak hozzá a forró, elmaradhatatlan sikerhez. Ez a film gondtalan, vidám hangulatot és feledhetetlen emlékeket hagy a közönség szívében.

— **Véres verekedés egy leány miatt.** Bulboaca János curtici-i legény ez év márciusában egy este ittas állapotban ment haza a kocsmából. Az uccán találkozott Darabut Lena falubeli leánnyal, aki ellen erőszakot akart elkövetni. A leány sikoltására előrohant a közelben tartózkodó bátyja, Darabut György, aki segítségére sietett. Szóváltás, majd verekedés keletkezett, amelynek folyamán Bulboaca késével Darabut térdkalácsába szurt. Hónapokon át feküdt Darabut súlyos sérülésével. Az ügy ma került az aradi törvényszék első szekciója elé, amelynek Seracu—Mager-tanácsa egy havi elzárásra és tizezer lej költség megtérítésére ítélte a vádlottat. A védő felmentésért felelősséget.

— **Az E. K. E. vasárnapi kirándulása.** Tekintettel a kedvező időjárásra, az Erdélyi Kárpát Egyesület aradi Czárán Gyula osztálya folyó évi november hó 13-án (vasárnap) kirándulást rendez Aradhegyaljárja. Menetirány: kovaszinczi gerinc-ut, Maros—Körös vízválasztó, Spiroch-forrás, Vissza Hídegyes, Kazán-csucs, livádai gerinc-ut, Livada. Távolság 16 kilométer. Találkozás nevezett nap reggelén a villamos-vasut Radnai-uti állomásánál, háromnegyed nyolc órakor. Visszatérés Livadától este 6.30 órakor, megérkezés Aradra este 8 órakor. A kirándulás vezetője: Glück László.

— **Dr. Klein Richard szívspecialista, fűrdőorvosi praxisából visszatérve, újból rendel Aradon, Strada Russu Sirianu 4., a Central-moziba! szemben, 11—12, 3—5. Electrocardiograph.**

— **Az Aradi Nyugdíjasok Kölcsonös Segélyező Egyesületének hivatalos közleménye.** Közöljük, hogy folyó évi november hó 12-én, azaz szombat este 6 órai kezdettel választmányi ülést tartunk egyesületünk hivatalos helyiségében, Piata Avram Iancu (volt Szabadság-tér), melyen — a tárgysorozat fontosságára való tekintettel — a t. választmányi tagok teljes számban való pontos megjelenését kérjük. Elnökség.

— **Súlyos betegek megmentője az amerikai „Sloan's Liniment”.** Kibirhatatlan ízületi gyulladások, zuzódások, kifiamodások fájdalmait azonnal megszüntetik, ha a gyógyszerrel bedörzsölést végezzük. Az emberiség megmentőjeként említik a csodálatos gyógyszernek az Egyesült-Államokban élő felfedezőjét. A legkínosabb fájdalmak is azonnal megszűnnek, ha néhány csepp „Sloan's Liniment” gyógyszert használunk. Ma már Romániában is kapható e csodálatos, világhírű gyógyszer.

— **Dr. Lakatos szanatóriuma, Baden bei Wien az őszi idényben, dacára a teljes üzemnek, mérsékelt árakon ad teljes ellátást, betegeknek és üdülőknek. Az összes gyógytényező, — külön szívsztály dr. Singer Richard egyetemi m. tanár vezetése alatt, — elsőrangú diétás konyha, szórakozások és saját hangos mozi állanak rendelkezésre.**

SPORT KÖZLÖNY

Stambulból Aradra érkezett Kondorosi olimpiai bajnok, akinek gratulált Kemál pasa

Kondorosi Zoltán elmondja dicsőségének történetét — A törökök impozáns keretek között fogadják a vendégeket — Tizennégy órás kellemetlen ut egy hajó ledélzetén —

Mintegy két héttel ezelőtt két fiatalember látogatta meg a sport ismert barátait, hogy a Bucurestiben megrendezésre kerülő olimpiai próbaverseny költségeit Arad két legjobb birkózója részére összeszedje. A pénz nehezen gyűlt össze, de együtt volt és a két fiatal, izmos versenyző magabiztosan nekivágott az utnak. Az egyiknek sikerült... megállította a helyét, megnyerte az országos bajnokságot és így Kondorosi Zoltánt, a Toldi Club bajnok-birkózóját is besorozták abba a csoportba, amely Romániát a sztambuli Balkán Olimpiai birkózóbajnokságán képviselte. A híres birkózó külföldön, a nagy konkurenciában is dicsőséggel szerepelt, olimpiai bajnokságot nyert és ennek a nagy értéket reprezentáló diadalnak történetét mesélte el Kondorosi, aki hosszú ut után ma reggel érkezett meg Aradra.

Október 12-én, közel egy hónap előtt keltnünk utra, hogy Bucurestiben a válogatóversenyen kiverekedjük a beválogatásomat. A gyengén megrendezett verseny egyes számaiban nagy küzdelmek voltak, de az én súlycsoportomban könnyű volt a dolog és így a győzelem után beválogattak az olimpiai csapatba. A verseny után nem sokkal utnak indultunk Sztambul felé és kellemetlen utazás után megérkeztünk a Boszporus-partjára. A törökök még soha nem látott impozáns fogadtatást készítettek elő és a lehető legelőzékenyebbek voltak a versenyzőkkel szemben. Törökország volt fővárosában két napot pihentünk és így jó kondícióban léptünk a szőnyegre.

Az első ellenfelem a félelmetes hírű török birkózó, Mehemed volt, akit a 10-ik percben tusoltam. A másik ellenfelem felett már könnyebb volt a győzelem, annak ellenére, hogy a bírők csak pontaránytal hoztak ki győztesként. A döntő küzdelem után fölszaladt az árbóca a román trikolor, felhangzott a himnusz és életem egyik legboldogabb pillanata volt, amikor a török rádió bemondójának ajkáról az éter szerteszágározta nevemet, győzelmemet.

Még egy olimpiai bajnokságot nyertünk

Az olimpiai bajnokságon kívül még egy ízben repült fel a román zászló, könnyűsúlyban a lugosi Vulturii Borlodánja is olimpiai bajnokságot nyert. De a többiek sem hoztak szégyent, mert a hét induló hat helyezést ért el, így a törökök mögött — akik 19 pontot szedtek össze — a megszerzett 13 ponttal második helyre kerültünk, míg utánunk a jugoszlávok következtek 7 ponttal. Görögország mindössze 3 pontot szedett össze. Mi két első, három második és egy harmadik helyet szereztünk. A verseny pontos helyezési sorrendje egyébként a következő:

Légsúly: 1. Musztafa török. 2. Györkis román. 3. Magojak jugoszláv.

Pehelysúly: 1. Abasz török. 2. Tözér román. 3. Zervenis görög.

Könnyűsúly: 1. Borlodan román. 2. Jusuf török. 3. Popodapis görög.

Közép 4) súly: 1. Sain török. 2. Gyimessy román. 3. Markovits jugoszláv.

Kisközépsúly: 1. Muri török. 2. Metzen jugoszláv. 3. Bodó román.

Kisnehézsúly: 1. Musztafa török. 2. Palkovits jugoszláv. 3. Stakudokipos görög.

Nehézsúly: 1. Kondorosi román. 2. Mehemed török. 3. Nagi jugoszláv.

A verseny a Maxim-arenában állandóan 10—12 ezer főnyi közönség előtt folyt le.

A verseny záróakkordja is impozáns volt. A győzteseket bemutatták a közönségnek és Kemál pasa köztársasági elnök személyesen adta át a díjakat. Törökországban különben hatalmas léptekkel halad előre a sport. A török birkózók elsőranguak. A válogatott keretet egy magyar tréner tanította, Péter Rezső a MV. volt kiváló birkózója és ennek a mesternek keze meg is látszott a csapat minden egyes tagján.

Bemutadják az érmeiket öfelségének

A verseny után azonnal hajóra szálltunk és a kellemetlen tengeri ut után megérkeztünk Bucurestibe. Az összegyűjtött komoly, nagy anyagi értéket jelentő érmeiket Manoila Camil doktornál, a szövetség elnökénél hagytuk, aki audiencián fog megjelenni Öfelsége előtt és referálni fog a szép szereplésről, egyuttal be fogja mutatni a szerzett díjakat is.

Meg kell még jegyezni, hogy a menedzselés nem sikerült a legjobban, mert annak ellenére, hogy a török szövetség másodosztályú jegyet fizetett, a harmad osztályon utaztunk és a 14 órás hajót nagyon megviselt bennünket. Az utat a fedélzeten kellett eltöltenünk, mert még kabint sem kaptunk, így alvásról természetesen a dermesztő szél miatt szó sem lehetett. De ez is elmúlt, ezt a kellemetlenséget elhomályosítja az a boldog érzés, hogy sikerült... olimpiai bajnokságot nyertem, igaz ugyan, hogy a balkáni népek játékában lettem első, de a jövő még előttem áll. (S. I.)

A Nemzeti Bajnokság vasárnapi mérkőzése

Vasárnap lezajlik a Nemzeti Bajnokság utolsó felvonása. A hetedik forduló öt mérkőzése után, az őszi forduló befejeződik s a táblázat a tavaszi forduló első mérkőzéséig változatlan marad.

Megállapíthatjuk, hogy az új rendszer bevált a Nemzeti Bajnokság sorsa biztosítva van. Az ország sportjába új vérkeringést hozott, felkeltette a közönség érdeklődését.

A vasárnapi utolsó forduló ismét nagy mérkőzést hoz s valószínű, hogy megiepetés ezuttal is fog akadni.

Az A. csoportban a Ripensia és a Crisara mérkőzik Temesvárt, a kitűnő Oravetz László játékvezetése mellett. A Gloria-CFR a ploesti-i Tricolorot fogadja vendégül, a temesvári Petcu Zolif bírószkodása mellett, a kolozsvári Romania a bucaresti-i CFR-t keresi fel otthonában.

A B. csoportban a legnagyobb érdeklődés Nagyvárad felé fordul, ahol a NAC fogadja a TMTE-t. A kolozsvári Muresan Antal bírónak nehéz feladata lesz. Kolozsvárt is nagy mérkőzés lesz. Az Universitatea fogadja vendégül a bucaresti-i Venust. Nagy harc lesz, a Venus jobb, mint az Universitatea, azonban ott van a közönség s így a mérkőzés kimenetelére kétes. Morár Teofil bíró minden erélyére szükség lesz a mérkőzésen.

O Ki vezeti az angol-osztrák válogatott mérkőzést? Az osztrák szövetség értesülése szerint, az angolok Langenust, Bauwenst és egy francia bírót fognak ajánlani a decemberi londoni meccs vezetésére.

November 26-án megtartják az első magyar-román ökölvívó mérkőzést

Megirtuk, hogy a magyar—román ökölvívó szövetségek között tárgyalás folyik a két nemzet válogatottjainak mérkőzése ügyében. A hosszura nyult tárgyalások során először abban állapodtak meg, hogy a mérkőzést Temesvárt tartják meg, azonban ez a terv újabban megváltozott.

A román szövetség most arról értesítette a MÖSZ-t, hogy a magyar ökölvívókat november 26-ikára várják Bucurestibe. Eicbbi napon azért nem lehet, mert a fővárosban most folynak a bajnoki versenyek.

A Magyar Ökölvívó Szövetség az újabb értesítést örömmel vette és máris megtette az előkészületeket a válogatott csapat összeállítására vonatkozóan.

O Afrikai turán a Ferencváros. A Ferencváros csapata december 15-től január 8-ig külföldi turán lesz, melynek során Marokkóban, Marseilleban, Genovában, Párisban mérkőzik. Lehet, hogy a tura után rögtön hajóra szállnak és Mexikóba utaznak.

O Dr. Máriássy magyar szövetségi kapitány lemondását elfogadták, ügykörét ideglenesen Nádas Ödön fogja ellátni.

O A Davis Cup 1933. évi terminusai. A Tennis Szövetség legutóbbi ülésén megállapította a Davis Cup 1933. évi európai zónamérkőzéseinek határidejét. Eszerint a mérkőzéseket négy fordulóban bonyolítják le és pedig az első fordulót május 9-ig, a másodikat május 21-ig, a harmadikat június 13-ig és a negyediket legkésőbb június 23-ig kell megkezdeni. Az európai zóna döntőjének utolsó terminusa július 17., a zónaközi döntő pedig július 21—23. Párisban július 28. és 30-ika között lesz a végső mérkőzés Franciaország, mint a serleg védője és a zónaközi döntő győztese között. Nevezési zárlat január 31.

O Nem Bologna, hanem Milánó kapja a magyar-olasz mérkőzést. Budapestről jelentik: Szerdán délelőtt bonyolították le azokat a telefonbeszélgetéseket amelyek véglegessé tették a őszi-tavaszi rendkívüli magyar-olasz mérkőzések megtartását. Zanetti és Fischer Mór telefonbeszélgetése csak annyiban hozott újságot a futballszövetség számára, hogy a 27-iki olaszországi mérkőzést nem Bolognában hanem Milánóban rendezik. Kicsit érthetetlen ez a hír, mert Bolognának joga van magának követelni az olasz szövetség legközelebbi válogatott mérkőzését, s éppen ezért kapott meghívást a magyar válogatott csapat Bolognába, hogy a decemberi német-olasz mérkőzést Rómában, a Mussolini-stadionban tarthassák. A 27-ikét követő szerdára kér: városközi mérkőzés valószínűleg Firenzében fog megvalósulni, ahol a válogatott csapat, mint Budapest legénysége áll ki a firenzeiek ellen.

Özvegy Erneyei Mórné szül. Schütz Róza, ugy a saját, mint leánya, Irén és unokája, Kormos Jucika, valamint az egész rokonság nevében, fájdalmas szívvvel tudatja, hogy a forrón szeretett férj, apa, nagyapa és rokon,

Erneyei Mór

foiyó hó 10-én, fájdalmas betegség után elhunyt. A megboldogult földi maradványait folyó hó 11-én délután 3 órakor helyezzük örök nyugalomra az aradi zsidótemető halottasházából.

Áldás emlékére!

Arad, 1932. november 10.

KÖZGAZDASÁGI KÖZLÖNY

Egységes kenyeret hoznak forgalomba

A kormány gazdasági tanácsának feltűnéstkeltő döntése
— Kétféle liszt — Szigorúan tilos a fehér kenyér —

Egy aradi szakember nyilatkozata

Feltűnéstkeltő és a gabonapiacot mélyen érdeklő eseményről érkezett ma jelentés Bucarestből. A jelentés arról számol be, hogy a kormány gazdasági bizottsága tegnap ülést tartott Maniu Gyula miniszterelnök elnökletével és elhatározta, hogy minden eszközzel megakadályozza a buzaárak további emelkedését. Amennyiben mégis mutatkozna emelkedési tendencia, úgy a kormány nyomban leszállítja a buza behozatali vámját és a behozott búzával egyensúlyozza az emelkedést. Megállapította a gazdasági bizottság, hogy mindezen rendelkezésekre azért van szükség, hogy a lakosság számára minél olcsóbb áron szerezzenek lisztet és kenyeret. Ennek érdekében a gazdasági bizottság azt is elrendelte, hogy

a jövőben csak kétféle lisztet lehet őrlni: integrális kenyérlisztet és finom tészta-lisztet.

Tészta-lisztet csak az őrlésre kerülő buza tiz százalékból lehet őrlni, a többi kilencven százaléknak feltétlenül egységes kenyérlisztnek kell lennie.

A kormány szigorúan megtiltja más típusú liszt őrlését és hasonlóképpen megtiltja a fehér kenyér sütését.

A liszt árát az egyes ármaximáló-bizottságok állapítják meg. Az egységes kenyéren kívül rozskenyér, árpakenyér és burgonyakenyér is forgalomba hozható. Ezeknek árát szintén a maximáló-bizottság állapítja meg.

Tészta-lisztből ötven grammnál nehezebb kilót vagy zsemlyét sütni nem szabad.

Az egységes kenyérre kilogrammonként egy lejes, a többi fajtára 50 banis kenyérbélyeg ra-

= Három és fél ponttal emelkedett Zürichben a lej árfolyama. Bucarestből jelentik: A Nemzeti Bankhoz érkezett zürichi jelentések szerint, a lej árfolyama három és fél ponttal emelkedett a zürichi tőzsdén. Az eddigi háromszázötös jegyzés helyett, háromszáz nyolc és féllal jegyezték a lejt. Az emelkedés azoknak a szigorú intézkedéseknek köszönhető, amelyeket a Banca Nationala életbe léptetett a lej-spekulánsok ellen.

= A pénzintézetek fontos értekezlete. Bucarestből jelentik: A Banca Nationala központi épületében a bankok ma fontos értekezletet tartottak, amelyen a módosított konverziós törvénnyel előállott helyzettel foglalkoztak. Elhatározták, hogy a különböző bank-szervezetek együttesen memorandumot dolgoznak ki, amelyben összegezik a bankok kívánásait és amelyeket a kormány elé terjesztenek.

= A brassói repülőgyár leáll, ha nem kapja meg 300 millió követelését. Bucarestből jelentik: Radu Irimescu repülésügyi államtitkár vezetésével küldöttség jelent meg szerdán délelőtt Madgearu pénzügyminiszternél. A küldöttség tagjai a brassói IAR repülőgyár képviselőit utaztak Bucarestbe s azért keresték meg a pénzügyminisztert, hogy felvilágosítást nyerjenek tőle, vajjon a gyár remélheti-e azt, hogy megkap valamit abból a pénzből, amivel az államkincstár tartozik neki. A küldöttség felhívta a pénzügyminiszter figyelmét arra, hogy az IAR-nak 300 millió követelése van az államtól s amennyiben még sem tud pénzhez jutni, úgy be kell szüntetnie minden munkát és el kell bocsátania alkalmazottait. Irimescu államtitkár azért kísérte a miniszterhez a küldöttséget, hogy a maga részéről is támogassa a gyár kérését. Hosszas tanácskozás után Madgearu megígérte, hogy a lehetőség szerint megkezdi a 300 millió adósság törlesztését.

gasztandó. A rozs- és kukoricaforgasztás elősegítésére a kormány leszállítja a két gabonamű szállítási tarifáját. Mindazok ellen, akik megszegik a rendelkezéseket, a spekulatörvény alapján járnak el.

A bucaresti-i lapok arról is beszámolnak a buza árának emelése ellen indított harccal kapcsolatban, hogy a kormány elhatározta, hogy felkutatja az elrejtett buzamenyiségeket. Szakkörök azonban ezt a lépést egyáltalán nem tartják célravezetőnek. Az Argus szerint azok, akiknek tulajdonában a buzakészletek vannak, egyelőre nem akarnak eladni. Legcélravezetőbb módszernek az exportörök azt ajánlják, hogy körülbelül harmincezer vagon búzát hozzanak be redukált importvám mellett az országba. A lap szerint arról is lehet szó, hogy a buza árát maximálják. Ez már szóba is került — mondja — de a kormány elhatározta, hogy egyelőre nem nyúl ehhez az eszközhez. A maximális ár megállapítása ugyanis — kormánykörök szerint — veszélyes ut.

A buzaárak körüli harc ügyében beszélgetést folytattunk a gabona problémáinak egyik kiváló aradi szakértőjével, aki a következőket mondotta:

— Magam is tudomást szereztem a gazdasági bizottság határozatáról, azonban hozzászólni mindaddig nem tudok, amíg a hivatalos lapban meg nem jelenik. A buza maximumára elhibázott lépés lenne az illetékesek részéről, sokkal egyszerűbb módszer a buzaárak leszorítására az volna, ha a jelenleg 42 ezer lejes importvámot csökkentenék és ilymódon előregítenék, hogy az országba olcsó buza kerüljön.

= HAVI 5000 LEJ ÉRTÉKŰ DEVIZÁT KAPHATNAK A KÜLFÖLDÖN TANULÓ DIÁKOK. Bucarestből jelentik: A Banca Nationala ma rendeletet adott ki, amelyben a külföldi egyetemeken tanuló diákok számára havi 5000 lej értékű devizát engedélyezett. Az illető külföldi egyetemeknek igazolása ellenében engedélyezi csak a Nemzeti Bank a szükséges devizákat.

= A pékmunkások küldöttsége a munkaügyi miniszternél. Bucarestből jelentik: Mintegy kétszáz pékmunkás vonult ma a munkaügyi minisztérium elé. A pékipari alkalmazottak egy kisebb küldöttsége ezután felkereste Ioan itescu munkaügyi minisztert, aki előtt elpanaszolták, hogy a pékmesterek nem tartják be a vasárnapi munkaszüneti törvényt és vasár- és ünnepnapokon is dolgoztatnak. Kérték a minisztert, hogy érvényesítse akarátát a munkatörvény respektálására. Ioan itescu miniszter erre nézve ígérete: is tett, mire a küldöttség eltávozott.

= Szigorú intézkedések a budapesti tőzsde ellenőrzésre. Budapestről jelentik: A sok különféle valutakihágásra és kofferes-ügyre való tekintettel a budapesti tőzsdetanács szigorú intézkedéseket léptet életbe a tőzsdei ellenőrzésre vonatkozólag. A tőzsdeteremben már hosszabb idő óta titokban megfigyelik az üzletkötéseket a tőzsdetanács megbízottai, akik különösen arra ügyelnek, hogy tiltott, vagy szabálytalan üzleteket nem-e kötnék a tőzsdén. Természetesen a titkos megbízottak személye ismeretlen, úgy, hogy a tagok nem tudhatják, mikor és ki figyeli meg őket. Ennek a tőzsdei körökben élénk feltűnést keltett hírek kiszivárgása már előre elvágta azoknak az üzletkötéseknek lehetőségét, amelyek kofferes-ügyekre, vagy bármilyen valutakihágásokra vezethetnének.

Rheuma

Mező napok, nedves ruha, nedves cipő, megannyi vesztés. Meghűlés, vértolulás, rheuma, ischias. Mindenünk fáj, mellünk elszorul, fülünk kényesedik. Kinyitáskor hamar ezt a rosasz érzést. Kenjünk mellünkre Sloan's Liniment-et. Melegít, mint a napsugár, oldja a congestiót, megszünteti a fájdalmat. Egy üveg ára 75 Lel. — megoldja a fájdalmat.

SLOAN'S LINIMENT

A vasúti tarifacsökkentés táblázata

Bucarestből jelentik: Mai lapunkban beszámoltunk arról, hogy a vasúti személytarifa csökkentésével megbízott bizottság benyújtotta tervezetét a CFR vezérigazgatóságához. Most módunkban áll teljes részletességgel közölni a bizottság elfogadásra ajánlott tervezetét, amely az alábbi tarifamódosításokat tartalmazza:

10 kilométerig egy elsőosztályu jegy az eddigi 35 lej helyett 20 lej, másodosztályu 25 lej helyett 15 lej és harmadosztályu 15 lej helyett 10 lej. 50 kilométerig első osztály 170 helyett 100, másodosztály 125 helyett 80, míg harmadosztály 80 helyett 60. 100 kilométerig első osztály 335 helyett 200, másodosztály 250 helyett 160, harmadosztály 160 helyett 120 lej. 200 kilométerig első osztály 650 helyett 400, másodosztály 485 helyett 320, harmadosztály 305 helyett 240. 300 kilométerig 925 helyett 600, másodosztály 670 helyett 480, harmadosztály 410 helyett 360 lej. 400 kilométerig első osztály 1155 helyett 715, másodosztály 820 helyett 570, harmadosztály 510 helyett 430. 500 kilométerig első osztály 1345 helyett 830, másodosztály 955 helyett 665, harmadosztály 600 helyett 500 lej. 600 kilométerig első osztály 1535 helyett 945, másodosztály 1090 helyett 760, harmadosztály 685 helyett 570 lej. 700 kilométerig első osztály 1630 helyett 1060, másodosztály 1220 helyett 850, harmadosztály 750 helyett 640 lej. 800 kilométerig első osztály 1825 helyett 1145, másodosztály 1345 helyett 920, harmadosztály 810 helyett 690. 900 kilométerig első osztály 1975 helyett 1230, másodosztály 1545 helyett 985, harmadosztály 925 helyett 740 lej. 1000 kilométerig első osztály 2070 helyett 1350, másodosztály 1545 helyett 1036, harmadosztály 925 helyett 790 lej.

A fenti tarifa-tervezet a személyvonatokra vonatkozik. A bizottság a gyorsvonatokra a következő redukción ajánlja:

1—50 kilométerig első osztálynál 40 lej, másodosztálynál 30, míg harmadosztálynál 20 lej a tarifacsökkentés. 51—100 kilométerig első osztálynál 60, másodosztálynál 40, harmadosztálynál 30 lej. 101—200 kilométerig első osztály 100, másodosztály 75, harmadosztály 50. 201—300 kilométerig első osztály 120, másodosztály 90, harmadosztály 60. 301—1500 kilométerig első osztály 140, másodosztály 105, míg harmadosztálynál 70 lej az árleszállítás. A Rapid-vonatoknál a régi tarifák maradnak érvényben.

= Leszállították a Hivatalos Lap hirdetési tarifáját. Bucarestből jelentik: A minisztertanács tegnap elhatározta, hogy 1933. január 1-től leszállítja a Hivatalos Lap előfizetési és hirdetési árát. Az új tarifa lényeges csökkentéseket tartalmaz, ami kereskedői és ipari körökben is meglepedést keltett, miután igen sok esetben kell a kereskedőknek és iparosoknak hirdetniük a Hivatalos Lapban.

A szerkesztésért
STAUBER ISTVAN
föld.

Rádió műsor

— Romániai kiadás. —

PÉNTEK, NOVEMBER 11.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Rádiózenekar. 19.10. Rádiózenekar. Pierné: Velence. Borodin: A kolostorban. Offenbach: Párisi élet, ábránd. 20.40. Gramofon. 21. A filharmonikusok szimfonikus hangversenye. — Budapest I. 10.15. Odeon gramofonhangverseny. 1. Déli harangszó. 1.05. A rádió házikvintettének hangversenye. 4.30. A rádió diákvilágja. 5. Révész Béla előadása. „Erdei iskola“ 6. „Thököly és Rákóczi kapcsolata Franciaországban.“ Dr. Lukinich Imre előadása. 6.30. A Budapesti Hangverseny Zenekar hangversenye. 8.25. Az Operaház előadásának közvetítése. Verdi: „Traviata.“ Dalmi 4 felvonásban. — Majd: Berend Endre szalon- és jazz-zenekarának, valamint Horváth Gyula cigányzenekarának hangversenye. — Bécs. 12.30. Silving-zenekar. 13.30. Schmidt József gramofonlemez. 14.10. Gramofon. 21. Oesterreicher: Három szegény ördög című operettje. 23.30. Miről beszélnek Amerikában.

23.45. Régi és új slágerek. — Belgrád. 12. Rádiózenekar. 13.05. Gramofon. 16. Gramofon. 16.30. Népdalok. 21. Trió. 21.30. Holodkov énekes hangversenye. 22. Rádiózenekar. 23. Gramofon. Berlin. 19.10. Hangjáték. 19.35. Gordonkaverseny. 20.10. Gramofon. 20.30. Karének. 20.35. Gramofon. Utána: Táncczene. — Hellsberg. 17.30. Szórakoztató zene. 19.10. Eszperantó. 19.35. Spanyol zeneművek. 20.25. Dakok. Utána: Táncczene Berlinből. — Kassa. 14.35. Gramofon. 15.30. Rádiózenekar. 18. Gramofon. 18.40. Ismert operák áriái. 19. Magyar óra. Bors mérnök E. Majd Békeffi—Popper: Magyar mesék. 20.20. Rádiózenekar. — Milano. 18.10. Jazz. Firenze, trió. 20. Könnyű zene. 20.30. Gramofon. 21.45. Szimfonikus hangverseny. — Mor. Ostrava. 10.30. Rendőrségi fuvós zene. 12.30. Rádiózenekar. 20.20. Táncczene. — Paris. Poste Parisien. 22.30. Donizetti: Az ezred leánya. Gramofon.

SZOMBAT, NOVEMBER 12.

Bucuresti. 13. Gramofon. 18. Sibiceanu-zenekar: Könnyű és román zene. 20.40. Gramofon. 21. Szimf. 21.30. Vallásos karének. 22.15. Táncczene. Budapest I. 10.15. Az Állástalan Zenészek Szimfo-

nikus Zenekarának hangversenye. 1. Déli harangszó. 1.05. Szalonzenekari hangverseny. 5. A „Rádióélet“ gyermekiátszóórja. 6. Bura Károly és cigányzenekarának hangversenye. 7. Rádió amatőr-posta. 7.30. Az Operaház tagjaiból alakult zenekar hangversenye. „Zeneképek az állatvilágból“. 9. A Fővárosi Operettszínház előadásának közvetítése. „Rötschildok“. Operett három felvonásban. Majd: Veres Károly és cigányzenekarának hangversenye a Pannónia-szállóból. Budapest II. 7. Columbia gramofonhangverseny. — Bécs. 10.50. Birodalmi himnusz. 10.55. Munkás-gyermekek hangversenye. 11.50. A filharmonikusok Krauss Klemens vezényletével. 13.20. A Holzer-zenekar szórakoztató zenéje. 16.20. Bruckner: Vonósötös. 17.45. A Pausperli-zenekar szórakoztató zenéje. 21. Bittner: „Édes Ágoston“ c. operettje. 23.30. Pauscher-jazz Sternau Viktor énekével. — Belgrád. 12. Gramofon. 13.05. Rádiózenekar. 16. Kivánság-gramofon. 17. Mandrino csellóművész. 17.30. Rádiózenekar. Barbieri: Perdita nyitány. Gounod: Faust, ábránd. Ketelbey: Perza vásár. Vieniawski: Mazurka. 20.30. Gramofon. 21. Ljubljana. Utána vendégül zene.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Az apró hirdetések díját szavak szerint számítjuk. Minden szó 4 lej. A legkisebb hirdetés ára 10 szóig 40 lej. A kiadóhivatal fenntartja magának a jogot, hogy az olyan apróhirdetést, szövegét, amely eredeti alakjában nem közölhető, megváltoztassa. Az apróhirdetéseket előre kell fizetni.

Apróhirdetéseket este 9 óráig vesznek fel az Aradi Közlöny kiadóhivatalai. - Telef.: 151

ALKALMAZÁS.

MUNKANÉLKÜLIEK jelentkezzenek a városháza 61. szobájában. 3874

LAKÁS.

EGY KETSZOBAS LAKÁS mellékkeliségekkel magánházban november 15-re kiadó, v. Választó-u. 119. Érdeklődni v. Választó-ucca 185. alatt. 3848

EGYSZOBAS, konyhás lakás főtéren kiadó. Cím az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

KIADÓ a volt Szabadság-tér közvetlen közelében 2 szoba, előszoba, konyhából álló lakás. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben. 800

EGY-KÉP és háromszobás lakás kiadó. Bővebbet: az Aradi Közlöny fiókiadó-jában, a Minorita templommal szemben.

INGATLAN.

Három lakásra osztott magasföldszintes masszív uriház

a v. Borona-uccában 1 és 4 szobás lakások, zárt folyosók, cementezett pince, jól gondozott nagy gyümölcsöskerítéssel.

275.000 lejért eladó.

Kizárólagos megbízott: Petrá, Arad. Piata Avram Iancu 16. (Szabadság-ter.)

ÜZLETEK.

VADASZON, vásártéren jóforgalmu vegyesüzlet italméréssel, jó lakással eladó. Értekezni Rosenberg, Apáti. 3876

ÜZLETHELYISÉG a v. Szabadság-tér sarkánál, azonnalra kiadó. Cím az Aradi Közlöny kiadó-jában.

Készpénzért

megvesszük butorait, ezüstjét, antik tárgyait, szőnyegeit, varrógépeket stb. stb. Eladó olesón Lengyel-féle teli háló, konyhaberendezés, Singer varrógép, festmények stb. stb. COMISIO bizományi üzlet Bulev. Reg. Maria 9. — A velünk összeköttetésben álló temesvári zálogház 24 szálalék mellett folyóit kölcsönöket arany és ezüst tárgyakra, ékszerekre, valódi szőnyegekre, írógépekre, stb. úgy, hogy ilyen tárgyaknak a zálogházba való eljuttatására megbízásokat ismételtelen elfogadunk.

VÉTEL ÉS ELADÁS.

GYORSAN PÉNZHEZ JUT, ha eladó tárgyaidat beadja Salgóné bizományi üzletébe Str. Horia (Széchenyi-u.) 1. Karácsonyi ajándéktárgyak iránt már most van érdeklődés s így sürgősen keresek ezüsttárgyakat, aranyemléket, dísztárgyakat, keleti és gyári szőnyegeket, szobaberendezéseket, márkás porcellánokat, zongorákat stb. 1000

Eladó butorok:

könyvszekrény, amerikai íróasztal, ebédlőasztal 6 székek, kanapé, kettős fotel, négylámpás rádió villanyhangszóróval. Megtekinthető 10—1-ig és 3—5-ig Bul. Reg. Ferdinand 29., raktárban.

KATONA NÁNDOR festmény NAGY OCASIO női bundák és bundabélésekben, kis és nagy Singer-varrógép. Schöberl-ágy, új Protos porcszivógép, japán-, szonai- és különböző majolika vázák, komplett valódi meiseni és Alt Wien étkező-szervizek, fali vitrinek, álló villanylámpák, festmények, alpaca és ezüst evőeszközök, rézágak, keleti perzsa- és szmirnaszőnyegek, gyári szőnyegek, szobaberendezések és külön butordarabok, aranyozott konszol tükroök, antik szekrények, régi toatett tükroök, stb. eladók: Salgóné bizományi üzlete, Str. Horia 1, (Széchenyi-ucca) Neuman-palota. 1000

Széna, here, szalma

BOROS fa- és széna-kereskedőnek.

volt Óvár-tér. — Telefon: 591.

ELADO Porcellán fali mosdó, teleses rádió, márvány oszlop, nagy üst, összecukható asztal, női ruhák, kabátok, cipők, lehnemű, estélyi ruha és cipő stb. Megtekinthető d. u. 2—4-ig. Cím az Aradi Közlöny kiadó-jában. 3544

HASZNALT, de jó állapotban levő vízvezeték kiöntő-kagyló, megvételre kerestetik. Címeket az Aradi Közlöny kiadó-jába kérek.

ÚJ ÜZLETBERENDEZÉS jutányos áron eladó. Megtekinthető: Bul. Reg. Maria 19., ház mesternél.

Oriási hőség lesz

szobájában, 387

ha **BOROS-fatelepen**

vásárol, volt Óvár-tér. Telefon: 591.

Erdélyi fajalma,

aranyraut, jonathán, baúl téllre, olesó eneros árban kapható már 5 k lótlól, v. Zrínyi-u. 18. alatt a pincében. 3877

Kriptát keresek

sürgősen megvételre a róm. katolikus temetőben. — Ajánlótartat „Kripta“ jellegre az Aradi Közlöny kiadóhivatalához kérek 3878

Puha ólom

megvételre kerestetik.

Cím az Aradi Közlöny kiadóhivatalában.

Hasznos könyvek!

A modern házasság

A házasság kérdéseit tárgyaló és értékes felfogással megírt mű! Fontos mindenkinek! Akár nő, nőtlen, hajadon vagy elvált!

Dr. W. Stekel világhírű professor aktuális új munkája. Fordította és jegyzetekkel ellátta; Dr. GARINER PAL.

Ara füve 90.— Lej.

Mit tegyek! Mit ne tegyek?

Haszép akarok lenni!

Sikert, karriert csak azok érhetnek el, akik megnyerő külsővel bírnak!

A nő és a férfi kozmetikája.

Írta: Dr. Mezey Károly kozmetikus bőrorvos

Ara 80.— Lej.

Fenti könyvek kaphatók:

az Aradi Közlöny könyvosztályában

HUNGARIA

Nagyszálloda

BUDAPEST,

a Dunaparton. Előkelő otthon! Polgári árak! Táviratcím: „HUNGARIOTELE“.